

Voortgangsrapportage Q3-2023

Hoogwaterbeschermingsprogramma WL

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

titel Voortgangsrapportage Q3-2023
subtitel Hoogwaterbeschermingsprogramma WL
datum 17 november 2023
versie 1.0
status WBO 21-02-2024
zaaknr. 2022-Z14098
documentnr. WLDOC-77825112-37005

Versie	Auteur	Samenvatting wijzigingen	Datum
0.1	M. Emans		10-11-2023
0.2	M. Emans	Diverse aanpassingen n.a.v. opmerkingen programmamanagement	14-11-2023
1.0	M. Emans	Definitieve versie	17-11-2023

vrijgave Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van in samenwerking met:

naam	functie	rol
Emans	Adviseur Programmabeheersing HWBP	

Dit document is vrijgegeven door Sabine Kern, programmadirecteur HWBP.

Inhoudsopgave

1	Toelichting programma	4
1.1	Identificatie programma	4
1.2	Doelstelling programma	4
1.3	Opdracht aan het programma	4
1.3.1	Dijkversterkingen, dijkverleggingen en gecombineerde gebiedsontwikkelingen	4
1.3.2	POV-DGG	5
1.3.3	Innovatieprojecten	5
1.3.4	Maas 2050	5
2	Kwaliteit	6
3	Scope en status projecten	9
3.1	Actuele scope	9
3.2	Scope wijzigingen	9
3.3	Status van de afzonderlijke projecten	11
3.4	Relatie tot P&C cyclus Waterschap Limburg	12
4	Tijd	13
4.1	Dijkversterkingen en -verleggingen	13
4.2	Maas 2050, POV-DGG en Innovatieprojecten	15
5	Geld	16
5.1	Financiële indeling en spelregels	16
5.2	Inkomsten en uitgaven	18
5.3	Programma risicoreservering	20
5.4	Financiële draagkracht programma en weerstandsvermogen	21
5.5	Financiële ontwikkelingen en beheersmaatregelen	21
5.6	Financiën ten opzichte van de P&C-cyclus	22
5.7	Kredietruimte programma	23
5.8	Voorfinanciering	24
6	Organisatie	25
6.1	Governancestructuur	25
6.2	Formatie en ontwikkelingen	26
7	Risico's	28
7.1	Top-5 programmarisico's	28
7.2	Projectrisico's	32
8	Communicatie	34
9	Lijst met afkortingen	35
	Bijlage 1 Status lopende projecten	37

1 Toelichting programma

1.1 Identificatie programma

Naam programma	Hoogwaterbeschermingsprogramma Waterschap Limburg (HWBP-WL)
Rapportageperiode	Q3-2023 (01-07-2023 t/m 30-09-2023)

1.2 Doelstelling programma

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma van Waterschap Limburg (hierna: HWBP-WL) heeft als doel om de hoogwaterveiligheid langs de Maas in Limburg duurzaam te verbeteren. Het gaat om circa 185 kilometer aan primaire waterkeringen waarvoor Waterschap Limburg (hierna: WL) verantwoordelijk is. Om tevens een impuls te geven aan de ruimtelijke kwaliteiten van de betreffende locaties, worden publieke en private partijen zoveel mogelijk betrokken. Daarbij staat de balans tussen het snel bieden van waterveiligheid samen met de maakbaarheid, beheersbaarheid en kwaliteit van de projecten en het totale programma voorop. Dit alles onder enerzijds de subsidievoorwaarden van het landelijke Hoogwater Beschermingsprogramma (hierna: HWBP-NL) en anderzijds de door het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg meegegeven kaders voor de realisatie van het programma.

1.3 Opdracht aan het programma

In Limburg ligt 185 kilometer aan primaire waterkeringen langs de Maas. In het Nationaal Deltaprogramma is vastgesteld dat deze keringen in 2050 moeten voldoen aan de normen voor waterveiligheid zoals vastgelegd in de Waterwet. Aan welke technische normen een bepaald gedeelte van de dijk moet voldoen hangt af van de wettelijke normering. Dit kan per gebied verschillen. Op basis van afspraken met het HWBP-NL is het uitgangspunt dat de versterking altijd sober en doelmatig gebeurt. Om de doelstellingen van het programma te bereiken zijn tot op heden de volgende opdrachten aan het HWBP-WL meegegeven.

1.3.1 Dijkversterkingen, dijkverleggingen en gecombineerde gebiedsontwikkelingen

In de Bestuursovereenkomst Waterveiligheid Maas uit 2011 tussen het Rijk, de provincie Limburg en WL zijn 16 locaties aangewezen waar de waterkeringen verbeterd moeten worden volgens de normen van de Waterwet. WL is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze overeenkomst. Doel is om in 2050 voor alle primaire keringen te voldoen aan de normen. Hiervoor worden er telkens projecten toegevoegd aan de oorspronkelijke scope van 16 projecten (zie hoofdstuk 2).

De verbetering van de waterveiligheid wordt opgesplitst in drie soorten projecten: dijkversterkingen, dijkverleggingen en gebiedsontwikkelingen. Bij dijkversterkingsprojecten werkt het waterschap samen met partners zoals gemeenten en de provincie en betrokkenen zoals omwonenden en grondeigenaren om de beste manier te vinden om de dijken te versterken en verhogen.

Bij dijkverleggingen en gebiedsontwikkelingen wordt de dijkversterking gecombineerd met een maatregel uit het Deltaprogramma die de werking van het systeem verbetert. Hierdoor krijgt de Maas meer ruimte, kan de rivier meer water afvoeren en wordt de kans op overstromingen kleiner.

Voor dijkverleggingen en gebiedsontwikkelingen zijn afspraken gemaakt in het Regiovoorstel Maas uit 2016 en is er besluitvorming geweest door de minister in het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (hierna: MIRT). Nieuwe dijkversterkingen of -verleggingen kunnen worden toegevoegd aan het programma na besluitvorming van de bestuurlijke partners, HWBP-NL en WL zelf. Dit gebeurt in het verlengde van de eerder genoemde overeenkomsten en besluiten (zie hoofdstuk 2).

1.3.2 POV-DGG

De Projectoverstijgende Verkenning Dijkversterking met Gebiedseigen Grond (hierna: POV-DGG) moedigt aan en vergemakkelijkt het gebruik van gebiedseigen grond bij dijkversterkingen. Hierdoor kan grond uit de directe omgeving die niet voldoet aan de standaardcriteria voor dijkklei, toch worden gebruikt om stabiele dijken te ontwerpen en te bouwen. Dit is beter voor het milieu (minder CO₂ en NO_x) en vermindert de overlast van transportbewegingen.

Het project wordt geleid door HWBP-WL maar heeft een landelijke werkingssfeer. Het resultaat van het onderzoek is een set van handige tools die ook in andere dijkversterkingsprojecten gebruikt kunnen worden. Andere waterschappen kunnen hierdoor ook meer duurzaamheid toepassen in hun eigen projecten.

1.3.3 Innovatieprojecten

Naast de normale projecten voert HWBP-WL opdrachten uit van het Dagelijks Bestuur om een aantal innovaties uit te voeren. Deze innovaties passen binnen de Nota Samen Duurzaam, die in december 2020 is goedgekeurd door het Algemeen Bestuur. De innovaties kunnen deel uitmaken van een bestaand versterkingsproject, maar dat hoeft niet. Deze innovaties zijn bedoeld om het programma efficiënter te maken, zowel op regionaal als landelijk niveau. Bij het HWBP-WL gaat het momenteel om de volgende innovaties:

- Glazen waterkeringen;
- Geo Clay Liners (GCL);
- GeoCrete;
- Zelfsluitende kering Steyl (als onderdeel van het traject Steyl-Maashoek).

1.3.4 Maas 2050

Het Dagelijks Bestuur heeft in het najaar van 2021 het project Maas 2050 opgenomen in het HWBP-WL. Dit project heeft als doel om de volledige (resterende) opgave van 121 kilometer dijktrajecten op een voorspelbare en beheerste manier te versterken, in samenwerking met de omgeving. Op 28 september 2022 heeft het Algemeen Bestuur haar voorkeur uitgesproken voor het scenario Veilig Met en Voor de Omgeving¹. Dit project is in januari 2023 afgerond doordat het Algemeen Bestuur instemde met de routekaart waarna deze geïmplementeerd wordt. De restopgave landt daarmee stapsgewijs (middels opstellen trajectaanpak en doorlopen van een ingangstoets) op een gestructureerde wijze als 'regulier project' op de landelijke HWBP-programmering en in de begroting van WL. Het project Zuidelijk Maasdal is inmiddels, vanuit de routekaart Maas2050, opgenomen binnen de scope van HWBP-WL. Voor een inhoudelijke toelichting zie ook bijlage 1.

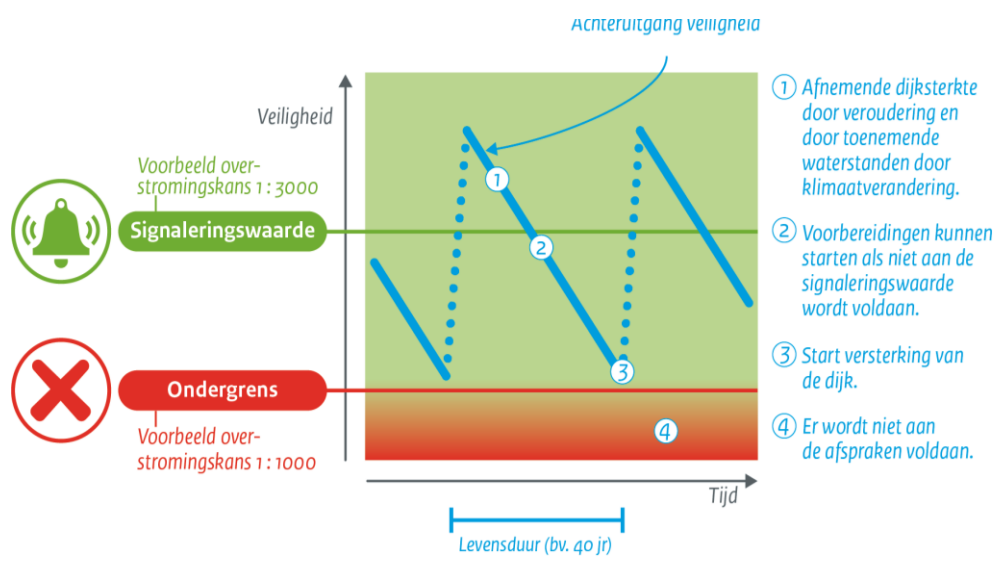
¹ Maas 2050, een flexibele programmeringsstrategie en lange termijn aanpak voor de Maas, WLDOC-2049131699-69919 (27 september 2021).

2 Kwaliteit

Deze paragraaf beschrijft de kwantitatieve voortgang van de dijkversterkingen en – verleggingen en legt een relatie met de beoordeling.

Levenscyclus primaire waterkeringen

Een dijk moet altijd blijven voldoen aan de wettelijk vastgelegde normen. Door veroudering van de kering en toenemende waterstanden als gevolg van klimaatverandering wordt de dijk slechter. Om te bekijken of de dijk nog voldoet aan de norm wordt elke 12 jaar een beoordeling uitgevoerd. Eind 2022 moesten alle dijken van Waterschap Limburg getoetst zijn in de vigerende beoordelingsronde (LBO1). Hierbij wordt beoordeeld welke dijken voldoen aan de signaleringswaarde (*A-status*) of aan de ondergrens (*B-status*). Na 2050 mag de waterkering niet meer onder de ondergrens komen (*C-status* of *D-status*). Als een dijktraject onder de signaleringswaarde zakt, kan de voorbereiding van een dijkverbetering worden opgestart. Dit wordt weergegeven in onderstaand figuur.

Figuur 1 - Uitleg levenscyclus primaire waterkering.

Het uitvoeren van de wettelijke beoordeling valt niet onder de scope van het HWBP-WL. De wettelijke beoordeling vormt echter wél belangrijke input voor het verloop van het programma. Met de resultaten van de beoordeling wordt bepaald welke opgaves er voor de toekomst liggen en hoe urgent deze zijn. Daarmee wordt een visie, strategie en adaptieve programmering opgesteld (Maas 2050), waarbij ook wensen en ontwikkelingen uit de omgeving worden meegewogen. Het is daarmee bepalend voor de (toekomstige) scope van het HWBP-WL.

Huidige staat van de keringen Waterschap Limburg

Op basis van de resultaten van de beoordeling en de oplevering van dijken in het HWBP programma is een (actueel) veiligheidsbeeld van de primaire waterkeringen van ons beheersgebied beschikbaar. Onderstaand figuur geeft de huidige stand van de primaire keringen weer (peildatum 31-12-2022, in Q3-2023 is geen actueler beeld).

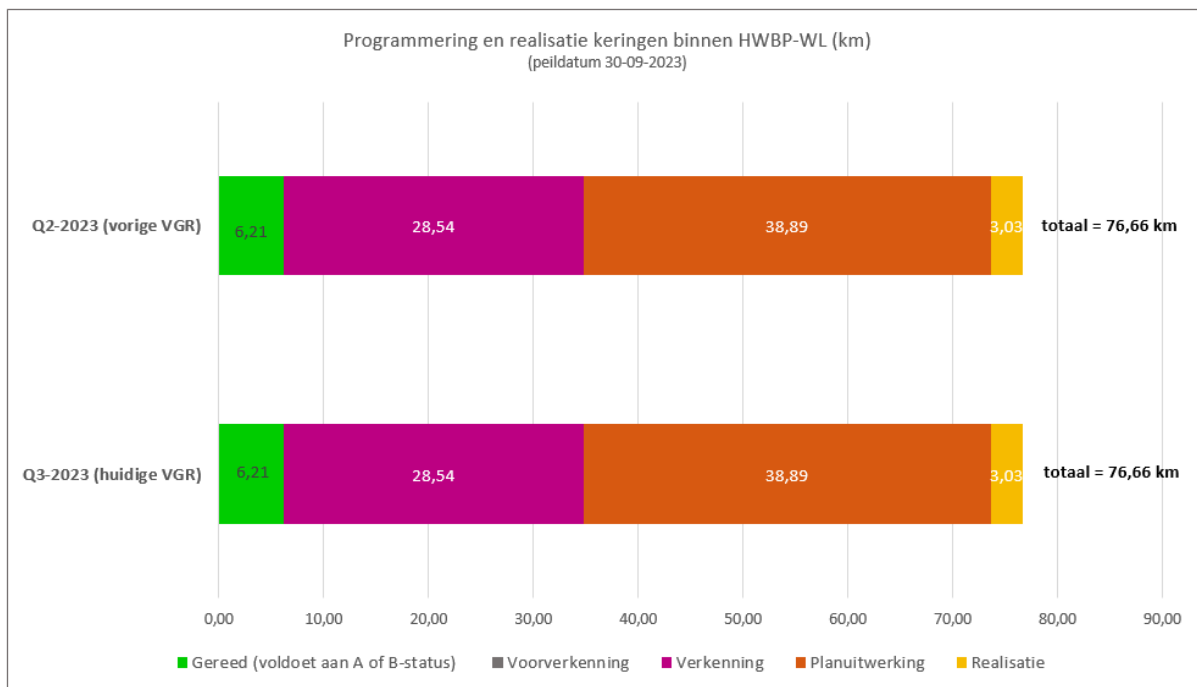
Oordeel dijktraject op basis huidige wettelijke norm (ondergrens)			
Omschrijving	Oordeel	Aantal dijktrajecten	Aantal km
Voldoet aan de norm (ondergrens)	Dijktrajecten voldoen aan de norm (A+, A of B)	20	51
Voldoet niet aan de norm (ondergrens)	Dijktrajecten voldoen niet aan de norm (C of D)	17	100
Voldoet aan de norm ná uitvoering lopende HWBP-programma	Dijktrajecten voldoen niet aan de norm maar gehele dijktraject voldoet aan de norm na verbetering in (lopende) HWBP programma	9	34

Figuur 2 - Status primaire keringen op dijktrajectniveau.

Het beeld wat hierboven is geschetst is op dijktrajectniveau. Hierbij zou ten onrechte het beeld kunnen ontstaan dat in een afgekeurd traject álle kilometers kering binnen een traject niet voldoen aan de norm. Dit hoeft niet zo te zijn want een dijktraject is opgedeeld in meerdere dijkvakken met verschillende oordelen. De toetsoordelen van de verschillende vakken en toetssporen samen bepalen uiteindelijk of het dijktraject aan de norm (ondergrens) voldoet. Hierbij bepalen de vakken met het slechtste oordeel over het algemeen de score van het traject.

Actuele programmering en realisatie HWBP-WL

Onderstaand figuur laat zien hoeveel kilometer primaire waterkering er binnen de huidige scope van het HWBP-WL is opgenomen en in welke fase deze projecten zich bevinden. Ook geeft het weer hoeveel kilometer daarvan inmiddels formeel is opgeleverd:

Figuur 3 - Programmering en realisatie HWBP-WL.

De huidige scope van het HWBP-WL (zie 3.1) bevat momenteel 76,66 km aan primaire waterkeringen (incl. al opgeleverde kilometers). Hierbij wordt opgemerkt dat de uiteindelijke lengte van het traject Vierwaarden nog niet vastgesteld is. De kilometers in bovenstaand figuur zijn niet 1 op 1 vergelijkbaar met de kilometers zoals gepresenteerd in figuur 2. Dit komt omdat binnen het HWBP-programma ook *delen* van trajecten versterkt worden, in plaats van het hele traject.

In Q3-2023 zijn er géén projecten overgegaan in een andere fase. Ook hebben er geen scopewijzigingen plaatsgevonden.

3 Scope en status projecten

3.1 Actuele scope

Op peildatum 30 september 2023 bestond het HWBP-WL programma uit (zie figuur 1):

- 12 dijkversterkingen waarvan inmiddels 4 trajecten zijn afgerond²;
- 3 dijkverleggingen, incl. dijkversterkingsopgave;
- 4 gebiedsontwikkelingsprojecten.

Een dijkversterking, -verlegging of gebiedsontwikkeling doorloopt een aantal projectfasen: *‘(voor-)verkenning’, ‘planuitwerking’ en ‘realisatie’*. In figuur 4 is weergegeven in welke fase een project zich bevindt.

Daarnaast maken de volgende sub projecten deel uit van het HWBP-WL programma:

- Projectoverstijgende Verkenning Dijkversterking met Gebiedseigen Grond (POV-DGG);
- 4 innovatieprojecten (waaronder één gekoppeld met dijkversterking Steyl-Maashoek).

3.2 Scope wijzigingen

Bij scopewijzigingen wordt binnen het programma HWBP-WL uitdrukkelijk gekeken naar de aspecten tijd, geld, kwaliteit en organisatie. De basis voor scope-aanpassingen ligt in de programmeringsstrategie en adaptieve programmering volgend uit het project Maas2050.

Doorgevoerde scope wijzigingen

In Q3-2023 zijn er geen scopewijzigingen doorgevoerd in het HWBP-WL programma.

Voorziene scope wijzigingen

Er worden op korte termijn geen scope wijzigingen voorzien.

² Wanneer projectfasen zijn afgerond, dan blijven ze formeel en financieel deel uit maken van de HWBP-scope.

3.3 Status van de afzonderlijke projecten

Figuur 5 geeft door middel van een kleur de status van de projecten weer in 'Q3-2023' ten opzichte van 'Q2-2023'. De status is gebaseerd op de aspecten geld, tijd en risico's en is tijdens het sturingsoverleg bepaald in afstemming tussen project- en programmamanagement. Een meer uitgebreide toelichting per project is opgenomen in bijlage 1.

Project	Soort	Fase	Opm.	Lengte (m)	Q2-2023	Q3-2023
1. Nieuw Bergen	Versterking	Realisatie		1.830	😊	😊
2. Well	Gebiedsontwikkeling	Planuitwerking	1	5.665	😊	😊
3. Arcen	Verlegging	Planuitwerking		5.105	😞	😞
4. Vierwaarden (waaronder Venlo-Velden)	Gebiedsontwikkeling	Verkenning	1, 2	6.722	😊	😊
5. Steyl-Maashoek	Versterking	Realisatie		235	😊	😊
6. Blerick – Groot Boller	Versterking	Verkenning		1.230	😊	😊
7. Blerick – Bij de oude Gieterij	Versterking	Gereed		240	gereed	gereed
8. Baarlo - Hout-Blerick	Verlegging	Planuitwerking	1	4.790	😊	😊
9. Belfeld	Versterking	Realisatie		965	😊	😊
10. Kessel	Versterking	Gereed		145	gereed	gereed
11. Beesel	Versterking	Gereed		2.207	gereed	gereed
12. Buggenum	Versterking	Planuitwerking		1.270	😊	😊
13. Heel	Versterking	Gereed		3.615	gereed	gereed
14. Thorn-Wessem	Verlegging	Planuitwerking		5.285	😊	😊
15. W. Alexanderhaven Roermond	Versterking	Planuitwerking		1.200	😞	😞
16. Lob van Gennep (Ottersum - Mookerplas)	Gebiedsontwikkeling	Planuitwerking		15.571	😊	😊
17. POV-DGG	Innovatie	n.v.t.			😊	😊
18. Innovatieprojecten	Innovatie	n.v.t.			😊	😊
19. Maas 2050	Programmering	Gereed			gereed	gereed
20. Roerdelta	Versterking	Verkenning	1	1.712	😊	😊
21. t Bat Venlo	Versterking	Verkenning	1	406	😊	😊
22. Zuidelijk Maasdal	Gebiedsontwikkeling	Verkenning	1	18.467	😊	😊
Totale lengte (m):				76.660		

Opmerkingen

¹⁾ Nog geen HWBP-beschikking aangevraagd of afgegeven voor betreffende fase, werkzaamheden al gestart.

²⁾ Totale traject Vierwaarden is langer. 6.722 meter betreft enkel de oorspronkelijke lengte van traject Venlo-Velden

😊	OK.
😞	Behoeft extra aandacht.
😞	Niet OK.
	Statusbeoordeling (nog) niet mogelijk.

Figuur 5 - Status afzonderlijke projecten HWBP-WL.

Trajecten die ‘aandacht behoeven’ of ‘niet OK’ zijn

Hieronder wordt een korte toelichting geven op de trajecten die een gele of rode status hebben.

- ***Arcen***

De status van dit project blijft geel: ‘verdient aandacht’. De planning en kwaliteit van de producten vanuit het ingenieursbureau blijft een aandachtspunt en heeft invloed op de planning. De gesprekken met het landelijke begeleidingsteam (BGT) over de “sober en doelmatigheid” van de zelfsluitende kering in Arcen-Midden zijn inmiddels afgerond. Het ontwerp wordt als subsidiabel bestempeld. Wel is er een nieuwe discussie met het BGT over de subsidiabiliteit van emissiearm uitvoeren van de werkzaamheden in de realisatiefase. Binnen de aanbestedingsfase wordt de dialoogfase met 3 gegadigden afgerond. Na de beoordelingen van deze gegadigden wordt de 1-op-1 fase van de aanbesteding gestart. In Q4-2023 wordt naar aanleiding hiervan een mogelijke bijstelling van de cijfers in de programmapeiling voorzien.

- ***Willem Alexanderhaven***

De status van dit project blijft voor deze rapportageperiode geel. Er is een Voorkeursalternatief vastgesteld op basis van de ligging van de huidige primaire keringen. Het Voorkeursalternatief is de basis voor het opgestelde Projectplan Waterwet en voorziet niet in het bieden van hoogwaterbescherming voor alle in de haven gevestigde bedrijven. In februari 2021 hebben de buitendijks gelegen bedrijven in een intentieovereenkomst afspraken gemaakt met de gemeente Roermond, Provincie Limburg en Waterschap Limburg over de uitvoering van aanvullende maatregelen. In een parallel spoor wordt een oplossing onderzocht waarbij een Integraal Plan wordt opgesteld waarmee ook voor de in het VKA buitendijks blijvende bedrijven perspectief ontstaat op hoogwaterbescherming. De uitwerking van de aanvullende maatregelen loopt sinds begin 2023 niet meer parallel met de planuitwerking van het Voorkeursalternatief. In Q2-2023 is het definitief projectplan Waterwet van het VKA ter inzage gelegd waarop in juli 2023 drie beroepen zijn ingediend.

3.4 Relatie tot P&C cyclus Waterschap Limburg

Met deze voortgangsrapportage wordt het bestuur geïnformeerd over onder meer potentiële scopewijzigingen (zie 2.2), majeure verschuivingen in projectplanningen (zie 3.1) en wijzigingen in de kostenramingen (zie 5.2) binnen het HWBP-WL programma. Deze wijzigingen worden geformaliseerd via de planning- en control cyclus van WL. Specifiek gebeurt dit via de Kadernota en de Meerjarenbegroting (zie 5.6).

4 Tijd

4.1 Dijkversterkingen en -verleggingen

In deze paragraaf wordt de voortgang van de verschillende trajecten beschreven en worden verschuivingen ten opzichte van de vorige VGR inzichtelijk gemaakt.

Mijlpalen HWBP

In figuur 6 wordt per traject de planning weergegeven op basis van drie mijlpalen:

- Mijlpaal 1: voorkeursalternatief of voorkeursbesluit gereed (VKA/VKB);
- Mijlpaal 2: projectplan Waterwet goedgekeurd (met nog mogelijkheid tot beroep)³;
- Mijlpaal 3: hoogwaterveilig (traject volledig afgerond).

Deterministische en probabilistische planning (toelichting)

Afhankelijk van de onderlinge samenhang tussen projectactiviteiten én de doorlooptijd van elke activiteit kan per mijlpaal een tijdstip berekend worden. Dit wordt de deterministische planning genoemd. De deterministische planning vormt de basis voor een subsidieaanvraag en projecten sturen hier op. Gedurende de looptijd van een traject kunnen de deterministische mijlpalen verschuiven. Bijvoorbeeld omdat bepaalde risico's zich hebben gemanifesteerd. De deterministische mijlpalen worden *niet* gepresenteerd in de VGR.

Elke planning kent onzekerheden. Zo kan de uitvoering van een activiteit binnen een 'normale marge' langer of korter duren (spreiding). Ook kan er vertraging optreden door een ongewenste gebeurtenis (risico). In een probabilistische planning wordt daarom rekening gehouden met uitloop door spreiding en/of risico's. Probabilistische mijlpalen liggen daarmee verder in de tijd dan deterministische mijlpalen. Een probabilistische planning leidt tot een meer realistisch beeld en verwachting en wordt daarom *wél* gepresenteerd in de VGR.

Voor lopende projectfasen worden de probabilistische mijlpalen bij voorkeur berekend door middel van een 'Monte Carlo analyse'. Daarin worden risico's die consequenties kunnen hebben op de doorlooptijd meegenomen. Dit resulteert in een 'P50-mijlpaal', een mijlpaal die met een waarschijnlijkheid van 50% op tijd wordt behaald. Het berekenen van een P50-mijlpaal vergt een actueel risicodossier. Voor de opvolgende fasen (projecten in de doorkijk) kunnen vaak (nog) géén P50-mijlpalen berekend worden omdat een goed risicodossier daar nog ontbreekt. De probabilistische mijlpalen worden in dat geval bepaald door het opnemen van een standaard 'risico-buffer' boven op de deterministische planning:

- voor de trajecten die zich nu in de verkenningsfase bevinden:
 - o op de mijlpaal 'vastgesteld Projectplan Waterwet' met een uitloop van mogelijk 6 maanden
 - o op de mijlpaal 'hoogwaterveilig' met een uitloop van mogelijk 12 maanden.
- voor trajecten die zich nu in de planuitwerkingsfase bevinden:
 - o op de mijlpaal 'vastgesteld Projectplan Waterwet' met een uitloop van mogelijk 3 maanden
 - o op de mijlpaal 'hoogwaterveilig' met een uitloop van mogelijk 6 maanden.

³ Met invoering Omgevingswet wordt dit Projectplan Omgevingswet.

Actuele planning HWBP-WL

Figuur 6 geeft per traject de drie probabilistische mijlpalen weer. Hierbij wordt een vergelijk gemaakt met de situatie tijdens de vorige voortgangsrapportage. Ook wordt aangeven of de probabilistische mijlpaal is berekend met een 'Monte Carlo Analyse'(P50) of bepaald met een risicobuffer (RB).

		Mijlpaal 1: VKA/VKB		Mijlpaal 2: PPW goedgekeurd		Mijlpaal 3: Hoogwaterveilig	
Project	Fase	Actuele planning (Probabilistisch)		Actuele planning (Probabilistisch)		Actuele planning (Probabilistisch)	
		VGR Q2-23	VGR Q3-23	VGR Q2-23	VGR Q3-23	VGR Q2-23	VGR Q3-23
1. Nieuw Bergen	Realisatie	gereed	gereed	gereed	gereed	Q2-26 (P50)	Q1-26 (P50)
2. Well	Planuitwerking	gereed	gereed	Q2-26 (RB)	Q2-26 (RB)	Q1-30 (RB)	Q1-30 (RB)
3. Arcen	Planuitwerking	gereed	gereed	Q2-25 (RB)	Q2-25 (RB)	Q1-28 (RB)	Q1-28 (RB)
4. Vierwaarden (waaronder Venlo/Velden)	Verkenning	Q3-26 (RB)	Q2-26 (P50)	Q2-30 (RB)	Q2-30 (RB)	Q2-32 (RB)	Q2-32 (RB)
5. Steyl-Maashoek	Realisatie	gereed	gereed	gereed	gereed	Q1-25 (P50)	Q1-25 (P50)
6. Blerick - Groot Boller	Verkenning	Q2-26 (RB)	Q2-26 (RB)	Q2-27 (RB)	Q2-27 (RB)	Q1-29 (RB)	Q1-29 (RB)
7. Blerick - Bij de oude Gieterij	Gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed
8. Baarlo - Hout-Blerick	Planuitwerking	gereed	gereed	Q1-27 (P50)	Q1-27 (P50)	Q4-29 (RB)	Q4-29 (RB)
9. Belfeld	Realisatie	gereed	gereed	gereed	gereed	Q1-27 (P50)	Q1-27 (P50)
10. Kessel	Gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed
11. Beesel	Gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed
12. Buggenum	Planuitwerking	gereed	gereed	Q2-25 (RB)	Q2-25 (RB)	Q1-28 (RB)	Q1-28 (RB)
13. Heel	Gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed
14. Thorn-Wessem	Planuitwerking	gereed	gereed	Q4-25 (P50)	Q4-25 (P50)	Q1-28 (P50)	Q1-28 (P50)
15. Willem Alexanderhaven	Planuitwerking	gereed	gereed	Q2-23 (RB)	Q2-23 (RB)	Q4-26 (RB)	Q4-26 (RB)
16. Lob van Gennep	Planuitwerking	gereed	gereed	Q3-25 (P50)	Q3-25 (P50)	Q3-29 (P50)	Q3-29 (P50)
20. Roerdelta	Verkenning	Q3-24 (RB)	Q3-24 (RB)	Q2-2026 (RB)	Q2-26 (RB)	Q4-28 (RB)	Q2-30 (RB)
21. 't Bat Venlo	Verkenning	Q1-25 (RB)	Q1-25 (RB)	Q2-26 (RB)	Q3-26 (RB)	Q4-27 (RB)	Q4-27 (RB)
22. Zuidelijk Maasdal	Verkenning	Q3-27 (RB)	Q3-27 (RB)	Q3-30 (RB)	Q3-30 (RB)	Q3-33 (RB)	Q3-33 (RB)

Methode / status

(P50) = probabilistische mijlpaal berekend d.m.v. Monte Carlo analyse.

(RB) = probabilistische mijlpaal bepaald d.m.v. risicobuffer.

Legenda

	wijziging (vertraging) t.o.v. vorige VGR
	wijziging (versnelling) t.o.v. vorige VGR

Figuur 6 - Mijlpalenplanning HWBP-WL.

Nieuwe Projecten in VGR Q3-23

In Q3-2023 zijn geen nieuwe projecten opgenomen in de VGR.

Verschoven mijlpalen en fase overgangen

Willem Alexanderhaven staat voor een faseovergang van Planuitwerking naar Realisatie. Echter blijft het in de Planuitwerking tot het moment wanneer de aanbesteding voor de realisatie heeft plaatsgevonden. En deze aanbesteding is als gevolg van een onzekere scope nog niet gestart!

- Nieuw Bergen
Mijlpaal "Hoogwaterveilig" was voor VGR Q2 in lijn gebracht met het VTM formulier, in overleg met het project team en op basis van de huidige vooruitzichten is de mijlpaal weer teruggezet naar Q1-26 (P50).
- Roerdelta
De planning is opgenomen conform de 100% subsidieaanvraag. Ten opzichte van VGR Q2-2023, toen deze naar voren gehaald was naar Q4-28 (RB) is de Hoogwaterveiligheid mijlpaal weer terug geplaatst naar Q2-2030 (RB), conform het plan van aanpak voor de subsidieaanvraag. De planning voor de realisatiefasefase betreft een inschatting die sterk afhankelijk is van het nog te kiezen Voorkeursalternatief en de planning van de projectontwikkelaar).
- 't Bat Venlo
In samen spraak met het team is Mijlpaal PPW goedgekeurd in lijn gebracht met het VTM formulier en verschoven van Q2-2026 (RB) naar Q3-2026 (RB)
Aanpassingen op basis input check met meest recente VTM formulier.

4.2 Maas 2050, POV-DGG en Innovatieprojecten

Een inhoudelijke toelichting op de voortgang wordt gegeven in bijlage 1.

5 Geld

5.1 Financiële indeling en spelregels

Projectfases en projectstatus

Een dijkversterking of -verlegging doorloopt vier projectfases: ‘voorverkenning’, ‘verkenning’, ‘planuitwerking’ en ‘realisatie’. Deze fasen worden voor de financiële project- en programmabeheersing als aparte projecten benaderd.

Projectfases kennen drie statussen: ‘gereed’, ‘lopend’ of ‘doorkijk aankomend’. Dit wordt schematisch weergegeven in de tabel in figuur 7. Voor project(fases) die zijn ingedeeld onder ‘gereed’ en onder ‘lopende projecten’ is een beschikking afgegeven door het HWBP-NL. Voor project(fases) die zijn ingedeeld onder ‘doorkijk aankomend’ is nog geen beschikking afgegeven. De financiële consequenties zijn voor deze projectfases in de VGR gebaseerd op inschattingen.

In het verleden zijn subsidies voor de dijkversterkingen en -verleggingen ‘geclusterd’ aangevraagd bij het HWBP-NL (12 projecten onder voorverkenning, 10 projecten onder verkenning en 4 projecten onder Planuitwerking). Naar verwachting worden deze in 2023 financieel afgerond. Nieuwe subsidies worden enkel nog op traject- en projectniveau aangevraagd. Dit maakt de beheersing minder complex.

In de fase lopen

Het kan voorkomen dat voor een traject al werkzaamheden worden uitgevoerd voor een volgende projectfase, terwijl hiervoor nog geen beschikking is afgegeven. Het project loopt dan ‘in de fase’. Door in de fase te lopen ontstaat er beter zicht op de (financiële scope van de) betreffende projectfase voordat een definitieve subsidiebeschikking wordt aangevraagd. Met het Dagelijks Bestuur zijn hierover afspraken gemaakt⁴. Bij ‘in de fase lopen’ mogen kosten gerealiseerd worden tot maximaal 25% van de totale (geprognosticeerde) kosten voor de betreffende projectfase. Dit kan enkel aan het begin van de verkennings- en de planuitwerkingsfase van projecten. In figuur 7 zijn deze projecten aangeduid met een ‘(F)’. Voor ‘t Bat is – afwijkend op bovenstaand spelregelkader – met het Dagelijks Bestuur afgesproken dat tot maximaal 50% van de geprognosticeerde kosten in deze fase uitgaven mogen plaatsvinden.

Voorfinanciering uitgaven vastgoed en grondverwerving HWBP

In de planuitwerkingsfase wordt vaak al gestart met het ‘functievrij’ maken van tracés en gebieden, bijvoorbeeld door het verwerven van vastgoed of het verleggen van kabels en leidingen. Hierdoor kan de opdrachtnemer/aannemer bij aanvang van de realisatiefase voortvarend van start wat het risico op vertragingen verlaagt. Met het Dagelijks Bestuur zijn afspraken gemaakt over de voorfinanciering van deze kosten⁵. Projecten waarvoor al dergelijke uitgaven plaatsvinden zijn in figuur 7 aangeduid met ‘(G)’.

⁴ Spelregelkader financiering HWBP voor het “in de fase lopen” van projecten, 2021-D28153, 11 mei 2021.

⁵ Financiering vastgoed en grondverwerving HWBP, WLDOC-77825112-30988, 24 mei 2022.

Afgeronde projecten (beschikt)	Lopende projecten (beschikt)	Projecten in de doorkijk (nog <u>niet</u> beschikt)
Voorverkenning		
12 Trajecten	Onderzoek Vierwaarden	N.v.t.
Verkenning		
Alexanderhaven C	10 Trajecten	Roerdelta (F)
Steyl	Velden groot boller	t Bat (F)
Oude gieterij		Vierwaarden
Lob van Gennep		Zuidelijk Maasdal
Planuitwerking		
Oude Gieterij	Nieuw Bergen	Blerick Groot-Boller
	Belfeld	Roerdelta
	Beesel	t Bat
	Heel	Vierwaarden
	Steyl	
	Buggenum	
	Alexanderhaven C	
	Arcen	
	Thorn	
	Lob van Gennep	
	Kessel	
	Well (F)	
	Baarlo (F)	
Realisatie		
Oude Gieterij	Beesel (*)	Well
	Heel (*)	Arcen (F) (G)
	Steyl	Baarlo
	Nieuw Bergen	Buggenum (G)
	Belfeld (G)	Alexanderhaven C
		Thorn
		Blerick Groot-Boller
		Lob van Gennep
		Roerdelta
		t Bat
		Vierwaarden
Innovatieprojecten		
POV Piping	Innovatie	
	Innovatie Tranche 2	
	POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond	
Overig		
Alexanderhaven Roermond A+B	Niet-Subsidiabel	Programmateamkosten 2024
Meekoppelkansen	Programmateamkosten t/m 2023	Programmateamkosten 2025
		Programmateamkosten 2026

F = Projecten lopen in de fase.

G = Uitgaven inzake grondverwering (voorfinanciering WL).

* = projecten zijn hoogwaterveilig opgeleverd maar financieel nog niet afgesloten

Toevoeging / fasewijziging t.o.v. vorige VGR

Figuur 7 - Overzicht financiële projectfasen.

5.2 Inkomsten en uitgaven

De Limburgse dijkversterkingsprojecten kennen naast de HWBP-bijdragen en de eigen WL-bijdrage veelal nog andere dekkingsbronnen.

Bijdrages derden en WL

Dit is het bedrag dat binnen de projecten mag worden besteed en wordt gedekt uit:

- Bijdragen HWBP-NL (reguliere subsidie en uitwisselingsbijdragen);
- Bijdragen MIRT, betreft budgetten vanuit ministerie I&W en Regio voor de rivierverruimingsmaatregelen;
- Bijdrage van overige derden, zoals provincie en gemeente;
- Een eigen projectgebonden aandeel van WL (10% voorcalculatie op basis van subsidieraming HWBP-NL);
- Waar nodig nog een extra toegekende bijdrage van WL. Bijvoorbeeld voor niet-subsidiabele kosten⁶. De bijdrage van WL kan ook bestaan uit bijdragen vanuit het watersysteem. Bijvoorbeeld als het gaat om meekoppel-kansen vanuit eigen WL-projecten.

Figuur 8 laat de bijdragen van derden én de bijdragen van WL zien voor de in het programma opgenomen trajecten. Het gaat hierbij om de bijdrages voor de afgeronde projecten, de lopende projecten én de (verwachte) bijdragen voor de projecten in de doorkijk. Samen vormt dit het projectenbudget (peildatum 30 september 2023).

Bijdragen derden (gereed, lopend en doorkijk)	Q2-2023	Q3-2023		Δ Q2-Q3
HWBP landelijk (totaal)	686.241.234	770.024.259		83.783.026
HWBP landelijk regulier	643.072.031	736.074.073		93.002.042
HWBP niet aangelegde keringen	39.640.139	30.627.054		-9.013.085
HWBP slimme maatregelen	0	0		0
HWBP vermeden kosten dijkversterking	3.529.064	3.323.132		-205.932
Derden	65.759.849	67.189.524	+/+	1.429.674
MIRT (totaal)	166.684.571	175.587.882	+/+	8.903.311
MIRT bijdrage Regio, Provincie	8.614.074	8.577.706		-36.368
MIRT bijdrage Rijk	142.757.253	151.696.932		8.939.679
Programmatische aanpak grote wateren (I&W)	15.313.244	15.313.244		0
	918.685.654	1.012.801.664		94.116.011

Eigen aandeel WL (gereed, lopend en doorkijk)	Q2-2023	Q3-2023		Δ Q2-Q3
Project gebonden aandeel WL	73.026.441	83.619.818		10.593.377
Extra toegezegd aandeel WL	7.538.801	6.965.389	+/+	-573.412
Beekherstel bijdrage WL	8.966.913	7.229.506	+/+	-1.737.407
	89.532.155	97.814.713		8.282.558

Figuur 8 - Projectenbudget.

⁶ Niet-subsidiabele kosten zijn kosten die worden gemaakt ten behoeve van ontwikkelingen en projectbeheersings-producten die WL-breed kunnen worden toegepast. Dit zijn normaal gesproken producten die een programma vanuit de lijnorganisatie krijg aangeleverd, maar in het geval van Waterschap Limburg worden deze opgezet door het HWBP-WL zelf. Waar mogelijk werken WL en het HWBP-WL hieromtrent met gesloten beurs tenzij dit rode cijfers oplevert voor het HWBP-WL.

De totale dekking (circa € 1,11 miljard) bestaat uit bijdragen derden en bijdragen WL bij elkaar opgeteld. Figuur 9 geeft de totale dekking weer op peildatum 30 september 2023.

Totale dekking (gereed, lopend en doorkijk)	Q2-2023	Q3-2023	Δ Q2-Q3
Bijdragen derden	918.685.654	1.012.801.664	94.116.011
Eigen aandeel WL	89.532.155	97.814.713	8.282.558
	1.008.217.809	1.110.616.378	102.398.568

Figuur 9 - Totale dekking.

De totale dekking is ten opzichte van Q2-2023 toegenomen met € 102,3 miljoen. Dit wordt vrijwel volledig verklaard door aangepaste kostenramingen naar aanleiding van de meest recente landelijke (ontwerp)programmering. Deze aangepaste ramingen vertalen zich in een bijstelling van de (verwachte) toekomstige dekking. Met name bij de toekomstige projecten (projecten 'in de doorkijk') heeft dit tot significante aanpassingen geleid in de landelijke programmering en daarmee de programmapeiling van HWBP-WL. Belangrijkste wijziging hierin zijn:

- bijstelling van de ramingen voor de planuitwerkingsfase (€ 3,4 miljoen) én realisatiefase (€ 60,0 miljoen) van project Vierwaarden, specifiek voor het deeltraject 'Venlo-Velden';
- bijstelling van de raming voor de realisatiefase van het project Lob van Gennep (€ 43,4 miljoen);
- bijstelling van de raming voor de realisatiefase van het project Arcen (€ 2,2 miljoen);
- toevoeging van de ramingen voor toekomstige programmateamkosten 2024 t/m 2026 aan de programmapeiling (€ 5,8 miljoen).

Hiertegenover staan ook een aantal neerwaartse bijstellingen. Dit betreft de bijstelling voor de verkenningsfase Zuidelijk Maasdal (-/- € 2,2 miljoen) vanwege het *niet* opnemen van het nog niet afkeurde dijktraject 92-1 binnen de financiële scope. Ook de ramingen voor de planuitwerkingsfase en de realisatiefase van Roerdelta zijn naar beneden bijgesteld met respectievelijk -/- k€ 962 en -/- € 2,0 miljoen. Dit komt door het uit de scope halen van de zogenaamde 'groene overlaat'. Tot slot is de verwachte dekking voor het project realisatie Thorn met € 1,98 miljoen naar beneden bijgesteld. De WL-bijdrage voor beekherstel is naar beneden bijgesteld ten opzichte van Q2-2023 en sluit nu weer aan bij de werkelijkheid. Het project heeft vanuit programma de taakstelling/beheersmaatregel meegekregen om op zoek te gaan naar aanvullende dekking.

Prognose einde werk (uitgaven)

De prognose einde werk (PEW) bestaat uit het bedrag dat al binnen een project is gerealiseerd en de prognose van toekomstige uitgaven. In de PEW is het optreden van 'voorzien risico's' van de projecten meegenomen. Deze risico's zijn gespecificeerd in de subsidieaanvraag van een project. In de projectbegrotingen zijn hiervoor vervolgens bedragen gereserveerd. De projecten kunnen hiermee voorzien tegenvallers tot op zekere hoogte zelf opvangen. Figuur 10 laat de totale PEW zien op peildatum 30 september 2023, onderverdeeld in de voornoemde drie categorieën (gereed, lopende projectfasen en projectfasen in de doorkijk).

Prognose einde werk (gereed, lopend en doorkijk)	Q2-2023	Q3-2023	Δ Q2-Q3
Gereed	28.897.738	28.897.208	-530
Lopende projectfasen	266.080.695	257.627.047	-8.453.648
Doorkijk aankomende projectfasen	705.292.919	811.473.856	106.180.937
	1.000.271.353	1.097.998.111	97.726.759

Figuur 10 - Prognose einde werk.

Figuur 10 laat zien dat PEW is toegenomen met € 97,7 miljoen tot € 1,10 miljard. Ook dit wordt grotendeels verklaard door de aangepaste ramingen naar aanleiding van de nieuwe landelijke (ontwerp)programmering. Zie toelichting hierboven. Daarnaast zijn in de programmapeiling Q3-2023 de programmateamkosten 2024 t/m 2026 als losstaande projecten toegevoegd.

5.3 Programma risicoreservering

Bij de uitvoering van HWBP-WL projecten is sprake van een tal van risico's. Een aantal van deze risico's is voorzien en wordt meegenomen in de prognose einde werk van de individuele projecten. Er zijn ook risico's die je niet kan voorzien. Hiervoor wordt een risico-opslag (percentage van de totale projectkosten) opgenomen in de ramingen bij de subsidieaanvragen bij het HWBP-NL. Projecten dragen deze risico-opslag na subsidieverlening af aan de programma risicoreservering.

Deze risicoreservering wordt projectoverstijgend beheerd. Hiermee kan het programma tegenvallers binnen projecten opvangen, voordat men zich moet wenden tot de budgetten van WL. De programma risicoreservering bepaalt voor een groot deel de financiële draagkracht, of te wel het weerstandsvermogen, van het programma.

De totale programma risicoreservering is opgebouwd uit:

1. het **harde surplus** afkomstig van de reeds afgeronde projecten en;
2. een **risico-afdracht** ⁷ vanuit het budget van de lopende projecten aan het programma, opgebouwd uit:
 - a. het budget voor de 'onvoorziene risico's' (risico-opslag);
 - b. het verschil tussen de zogenaamde "P50 probabilistische planning" en de "deterministische planning" (projectuitloop en daar aan gekoppelde kosten);
 - c. eventuele extra toevoegingen en onttrekkingen gedurende de looptijd van het project.

Op peildatum 30 september 2023 is de hoogte van de programma risicoreservering is als volgt:

Programma risicoreservering	Q2-2023	Q3-2023	Δ Q2-Q3
Harde surplus afgeronde projecten	7.213.768	7.214.298	530
Risicoafdracht lopende projecten	5.445.230	7.816.538	2.371.308
	12.658.998	15.030.836	2.371.838

Figuur 11 - Programma risicoreservering.

Figuur 11 laat zien dat de risicoreservering met € 2,4 miljoen is toegenomen tot € 15,0 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door een afdracht aan de risicoreservering vanuit de projecten planuitwerking Baarlo (€ 1,6 miljoen) en realisatie Belfeld (€ 0,684 miljoen).

⁷ Dit betreft de primaire vaststelling in het PMT van de risicoreservering van de huidige beschikkingen.

5.4 Financiële draagkracht programma en weerstandsvermogen

Wanneer de programma risicoreservering wordt afgezet tegen het (verwachte) resultaat van de afzonderlijke projecten (budget – PEW) ontstaat er inzicht in de financiële draagkracht van het programma. Ook wel 'weerstandsvermogen' genoemd. Op peildatum 30 september 2023 is dit als volgt:

Financiële draagkracht programma (excl. beheersmaatregelen)	Q2-2023	Q3-2023	Δ Q2-Q3
Risicoreservering	12.658.998	15.030.836	2.371.838
Verwacht resultaat lopende projecten (en projecten doorkijk)	-4.712.546	-2.412.569	2.299.977
	7.946.452	12.618.267	4.671.815

Figuur 12 - Financiële draagkracht programma (excl. beheersmaatregelen).

Figuur 12 laat zien dat het verwachte resultaat van de lopende projecten en de projecten in de doorkijk +/- € 2,4 miljoen bedraagt. Wanneer dit wordt opgeteld bij het bedrag van de centrale programma risicoreservering (€ 15,0 miljoen) wordt de financiële draagkracht van het programma inzichtelijk, namelijk € 12,6 miljoen). Dit is een toename € 4,7 miljoen ten opzichte van Q2-2023. Dit verschil wordt vooral veroorzaakt doordat in de huidige programmapeiling de toekomstige programmateamkosten (2024 t/m 2026) als doorkijk project zijn meegenomen waar dekking tegenover staat. In de vorige programmapeiling stonden tegenover de toekomstige programmateamkosten geen dekking. Daarnaast wordt in de huidige programmapeiling een verwacht negatief projectresultaat gepresenteerd voor het project realisatie Thorn (-/- € 1,99 miljoen). Voor dit tekort wordt nog aanvullende financiering gezocht.

5.5 Financiële ontwikkelingen en beheersmaatregelen

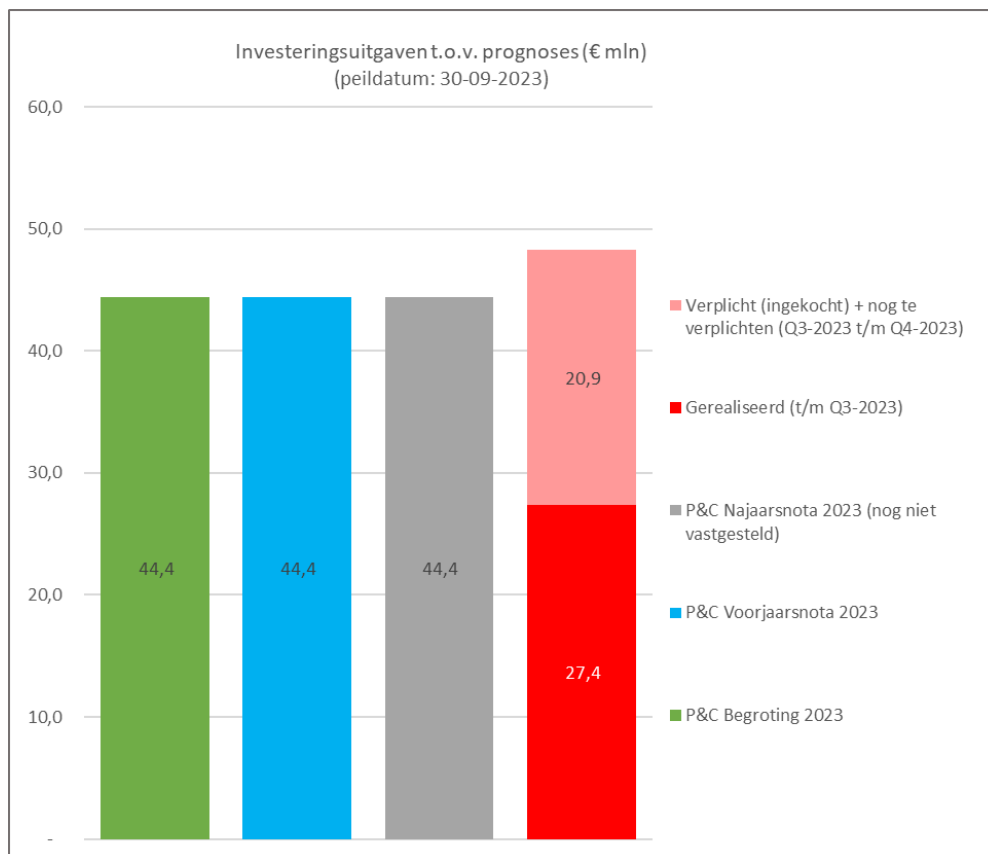
In het kader van financiële beheersing zijn in Q3-2023 verschillende beheersmaatregelen genomen. De voortgang op deze maatregelen wordt besproken in de periodieke sturingsoverleggen tussen programmaleiding en projectleiding. De maatregelen zijn bedoeld om nog beter in control te komen. Figuur 13 laat zien wat het effect van de beheersmaatregelen (in totaal € 9,7 miljoen) is op de financiële draagkracht van het programma. Er ontstaat een nieuwe omvang voor de financiële draagkracht, inclusief benoemde maar nog uit te voeren beheersmaatregelen, van € 22,3 miljoen.

Financiële draagkracht programma (incl. beheersmaatregelen)	Q2-2023	Q3-2023	Δ Q2-Q3
Financiële draagkracht programma (excl. beheersmaatregelen)	7.946.452	12.618.267	4.671.815
Beheersmaatregelen (totaal)	11.539.541	9.674.097	-1.865.444
	19.485.993	22.292.364	2.806.371

Figuur 13 - Financiële draagkracht van het programma (incl. beheersmaatregelen).

5.6 Financiën ten opzichte van de P&C-cyclus

In onderstaand figuur worden de (verwachte) uitgaven van het programma afgezet tegen de bestuurlijk vastgestelde P&C-producten: begroting, voorjaar- en najaarsnota.

Figuur 14 - Realisatie en prognose 2023 t.o.v. P&C-producten.

Bovenstaand figuur zet de P&C producten van begrotingsjaar 2023 (begroting, voorjaarsnota en najaarsnota) af tegen de actuele prognose van de investeringsuitgaven HWBP-WL in het lopende begrotingsjaar. De prognose van de investeringsuitgaven in 2023 bedraagt op peildatum 30 september 2023 € 48,3 miljoen. Dit bedrag is gebaseerd op een optelling van de investeringsuitgaven van alle onderliggende projecten. Hiervan is inmiddels € 27,4 miljoen gerealiseerd en € 20,9 miljoen verplicht of nog te verwachten als verplichting in 2023. Deze PEW ligt boven de prognose van de vastgestelde begroting en de voorjaarsnota van € 44,4 miljoen.

5.7 Kredietruimte programma

Naast de jaarlijkse uitgaven en inkomsten is eveneens het totaal beschikbaar gestelde investeringskrediet voor de HWBP-WL projecten van belang. Een investeringskrediet is noodzakelijk om gelegitimeerd uitgaven van investeringsprojecten te mogen doen (waaronder dus de HWBP-WL projecten). Het HWBP-WL heeft een investeringskrediet van € 182 miljoen aangevraagd op programmaniveau, dat gevoteerd is door het Algemeen Bestuur en beschikbaar gesteld (verleend) door het Dagelijks Bestuur.

De opbouw van het huidige investeringskrediet HWBP-WL ziet er als volgt uit:

Investeringskrediet (in miljoen)	Q3-2023
Beschikbaar krediet	182,2
Gerealiseerde uitgaven t/m 2022	131,4 -/-
Verwachte realisatie 2023 (investeringsprognose)	48,3 -/-
Verwachte kredietruimte eind 2023	2,5

Figuur 15 - Kredietruimte.

Figuur 15 laat zien dat het HWBP-WL programma voor het jaar 2023 nog over voldoende kredietruimte beschikt. Via het begrotingsproces 2024 is kredietruimte voor 2024 reeds aangevraagd.

5.8 Voorfinanciering

In de fase lopen en grondverwerving

Om lopende projecten niet stil te laten vallen zijn er met het AB afspraken gemaakt over het starten voor werkzaamheden vóórdat de formele beschikking door het HWBP-NL is afgegeven. Hierdoor is er formeel sprake van voorfinanciering, wetende dat de middelen op korte termijn alsnog beschikt zullen worden. Dit wordt gezien als een beheersmaatregel voor het risico algehele voortgang op het programma. Immers als we voor elke actie ten behoeve van voortgang in de projecten pas weer kunnen doorgaan als alle middelen formeel zijn beschikt c.q. vastgelegd in een BOK, ontstaat er een parallelle schakeling van acties die een projectteam telkens laten stilvallen. Doorlooptijden worden daarmee onnodig lang. Wel is het van belang om dat binnen bepaalde spelregels te doen om e.e.a. beheersbaar te houden. De spelregelkaders hiervoor worden toegelicht in paragraaf 5.1. In figuur 7 staat opgenomen op welke projecten dit van toepassing is.

Voorfinanciering in relatie tot ontwikkelingen landelijke programmering

Op de landelijke HWBP-programmering ontstaat momenteel een tekort aan middelen om alle projecten voortvarend op te kunnen pakken. Noodzakelijke middelen voor de dijkversterkingsopgave(n) worden landelijk wel toegekend, maar de beschikbaarheid van financiering wordt op de landelijke programmering regelmatig 'naar achteren gehaald'. Hierdoor kan een spanning ontstaan in de uitvoering van projecten en daarmee het behalen van de doelstelling, namelijk in 2050 alle dijktrajecten te laten voldoen aan de norm. Deze spanning kan worden opgelost door voorfinancieringsbesluiten te laten nemen door het AB. In een navolgende rapportage, waarschijnlijk Q4-2023, zullen de effecten hiervan inzichtelijk worden gemaakt en worden eventueel te maken keuzes worden voorgelegd in een separaat besluit aan het AB.

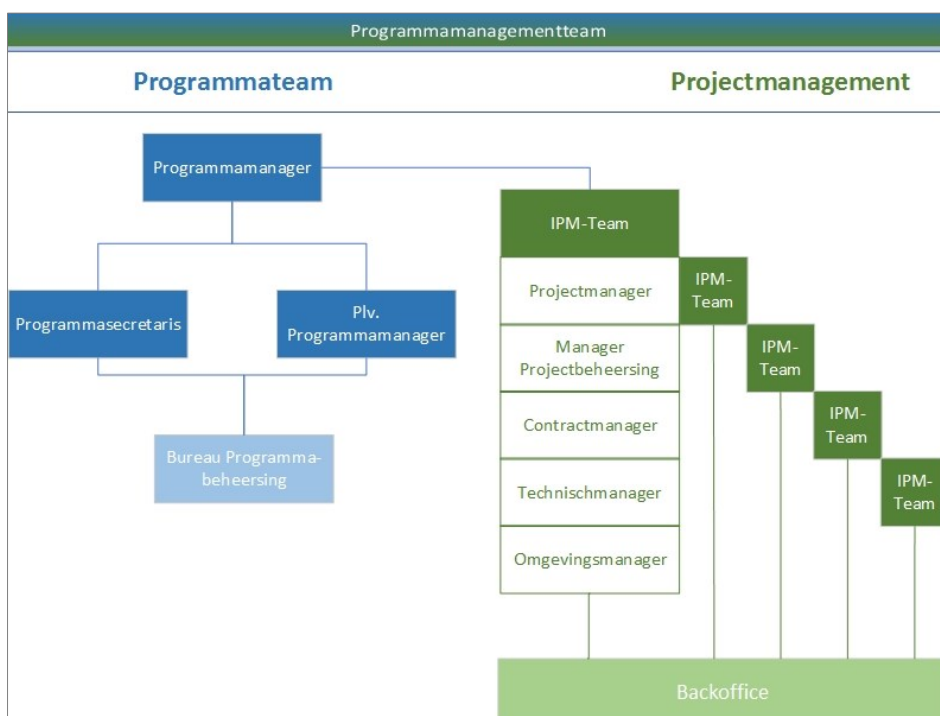
6 Organisatie

6.1 Governancestructuur

De organisatie van het HWBP-WL bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een Programmteam inclusief een Bureau Programmabeheersing;
- Zes IPM-teams die verantwoordelijk zijn voor de projecten (deze teams die zijn ingedeeld op basis van de methodiek 'Integraal Projectmanagement');
- Maas 2050;
- POV Gebiedseigen grond;
- Een back-office met medewerkers die de IPM-teams ondersteunen;
- Het Programmteam en de Projectmanagers samen vormen het Programmamanagement-team (PMT).

Figuur 16 geeft de governancestructuur weer. Ten opzichte van Q2-2023 heeft er één wijziging plaatsgevonden. Met het vertrek van de Manager Programmabeheersing is gekozen voor een gewijzigde opzet. De rol van de Manager Programmabeheersing vervalt. De taken van de Manager Programmabeheersing zijn overgenomen door de Adviseur Programmabeheersing binnen het Bureau Programmabeheersing die daarmee de rol van Strategisch Adviseur Programmabeheersing heeft gekregen. De (eind)verantwoordelijkheden van de Manager Programmabeheersing zijn ondergebracht bij de plv. Programmamanager.

Figuur 16 - Governancestructuur HWBP-WL.

6.2 Formatie en ontwikkelingen

Veranderplan, transitieplan en aanvullende afspraken

In maart 2020 is door het Dagelijks Bestuur het *Veranderplan HWBP-WL* vastgesteld⁸. Daarin is afgesproken dat het aantal WL-medewerkers binnen het HWBP-programma in 2026 tot een percentage van tenminste 40% van de formatie is gegroeid, waarbij 50% van kernfuncties ingevuld wordt door WL-medewerkers. Naast een kostenverlagend effect borgen we hiermee ook kennis voor de langere termijn en zorgt dit voor een lerende organisatie. Naar aanleiding van het tranche 2 beschikkingstraject is bovenstaande doelstelling aangescherpt van 2026 naar eind 2021.

Bij vaststelling van het Veranderplan bestond de HWBP-WL organisatie uit 47 FTE (incl. Lob van Gennep), waarvan 9 FTE vervuld door interne capaciteit (19%). Dit heeft laten zien dat er nog een weg te gaan was voordat het minimum van 40% is bereikt. Voor wat betreft de IPM-rolhouders is het beeld vergelijkbaar. Het *Transitieplan HWBP-WL*⁹ beschrijft vervolgens de routekaart hoe we die opgaaf willen realiseren onder meer door werving van interne medewerkers op specifieke rollen en inhuur via Maandag[®] en ingenieursbureaus.

In overleg tussen de programmamanager en de directeur Waterveiligheid is in 2021 als informeel kader een capaciteitsplafond gesteld aan de totale personele omvang van het HWBP (intern + extern). De omvang is begrensd op 90 tot 95 FTE. In augustus 2021¹⁰, mei 2022¹¹ en januari 2023¹² zijn door het directieteam WL aanvullende besluiten genomen over de specifieke invulling van bovenstaande opgave. Hierbij is rekening gehouden met de actuele personele behoefte binnen het programma en de onderliggende projecten. Anticiperend op recente scope-uitbreidingen én de overgang naar volgende (meer arbeidsintensieve) projectfasen wordt een voorstel voor de begroting van 2024 voorbereid om het eerder vastgestelde capaciteitsplafond voor HWBP-WL te verhogen naar 115 FTE (intern en extern). Dit gaat eveneens gepaard met een heroriëntatie op het aantal IPM-teams en de invulling hiervan.

⁸ Veranderplan HWBP Noordelijke Maasvallei, 2020-D32439, 31 maart 2020.

⁹ Transitieplan HWBP Governance, Mens, Markt, 2020-D128054, 8 december 2020.

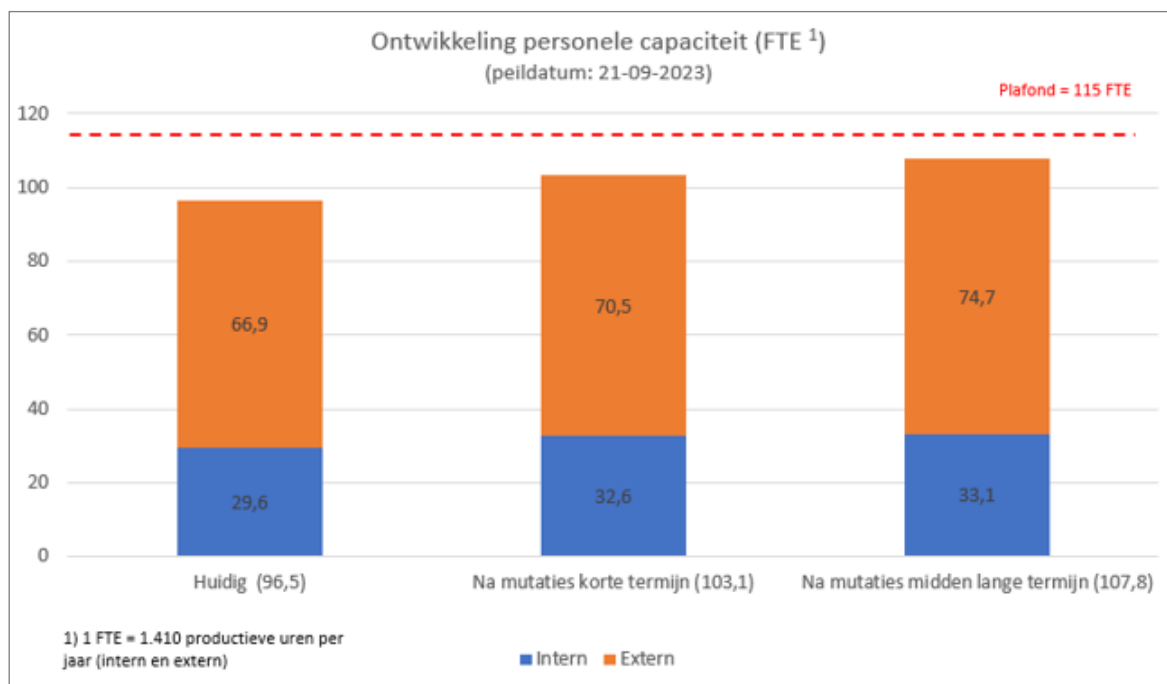
¹⁰ Nota DT, Augustus 2021 (WLDOC- 397452609-20373)

¹¹ Nota DT HRM HWBP, Transitieplan HWBP; meer eigen mensen in het programma, Directieteam Waterschap Limburg, 3 mei 2022 (LDOC-77825112-31069).

¹² Memo Directieteam WL, HRM HWBP capaciteit, 17 januari 2023 (WLDOC-77825112-31773).

Capaciteit en ontwikkelingen

Onderstaand figuur geeft de capaciteit van het HWBP-programma weer (peildatum 21 september 2023).

Figuur 17 - Ontwikkeling capaciteit HWBP-WL.

Het bovenstaande figuur laat zien dat (na invulling openstaande vacatures) de personele capaciteit toeneemt tot 103,1 FTE. Hiervan wordt 31,6% ingevuld door medewerkers die in dienst zijn van WL. Door voorziene capaciteitsuitbreiding (o.a. voor het project Zuidelijk Maasdal) neemt de personele inzet verder toe tot 107,8 FTE.

Make or buy?

Om beter te kunnen sturen op kerntaken en formatie WL is vanuit de project- en programmabeheersing gestart met een actuele Work Breakdown Structure (WBS) voor HWBP-WL. Daarin staan de activiteiten/werkpakketten benoemd die vanuit het programma en de projecten nodig zijn om de dijkversterkingen te realiseren. Voor elk werkpakket bepalen we daarin wat we zelf doen (eigen formatie en inhuur) als WL ("make") of dat we het inkopen ("buy") via één van de raamovereenkomsten of externe leveranciers. Met dat actuele overzicht van die WBS – inclusief make or buy – zijn we nog beter in staat om strategisch te sturen op kerntaken en bijbehorende formatie HWBP -WL. Begin 2022 is dit overzicht vastgesteld door het programmateam HWBP WL.

7 Risico's

Het HWBP-WL bestaat uit een verzameling afgekeurde trajecten die projectmatig worden aangepakt. Elk traject project kent zijn eigen risico's. Projectteams zijn zelf verantwoordelijk voor de signalering, monitoring en beheersing van deze risico's gedurende de verschillende fasen van het project (verkenning – planuitwerking – realisatie). Bij de beheersing ervan wordt gekeken naar de impact van de risico's op de aspecten tijd, geld, kwaliteit, maatschappelijk draagvlak, veiligheid en imagoschade voor WL als initiator. Het voorkomen / vermijden van het optreden van risico's staat voorop. Als dit niet lukt is het verminderen van de impact de belangrijkste insteek. In het uiterste geval is acceptatie van een risico aan de orde. We onderscheiden drie type risico's / risicobeheersing:

- *Projectrisico's*: onzekerheden / ongewenste gebeurtenissen die op projectniveau een negatieve invloed hebben op het behalen van de doelstellingen, uitgedrukt in tijd / geld / kwaliteit / informatie / organisatie. De beheersing van deze risico's ligt op projectniveau.
- *Projectoverstijgende risico's*: onzekerheden / ongewenste gebeurtenissen, die bij meerdere projecten optreden en waarbij het de voorkeur verdient om met een gezamenlijke aanpak op projectoverstijgend niveau te werken aan de beheersing ervan.
- *Programma risico's*: als meerdere projecten een programma vormen kunnen er ook op dit niveau onzekerheden / ongewenste gebeurtenissen optreden, die een negatieve impact hebben op het behalen van de afgesproken programmadoelen en/of die om een programma brede aanpak vragen.

In deze paragraaf wordt een top-5 van de programmarisico's en bijbehorende beheersmaatregelen weergegeven in willekeurige volgorde. Ook worden de bestaande risicoprofielen van de projecten in de verschillende fasen waarin de HWBP-projecten zich momenteel bevinden weergegeven.

7.1 Top-5 programmarisico's

Arbeidsmarkt

De afgelopen jaren is de omvang van het HWBP-WL programma toegenomen (van 47 naar maximaal 115 FTE). De huidige personele capaciteit houdt binnen een aantal projectteams nog steeds de planning 'onder spanning'. Het prioriteren van de uit te voeren werkzaamheden binnen én tussen projecten is dan ook steeds weer aan de orde. Oorspronkelijke mijlpalen kunnen hierdoor onder druk komen / blijven staan.

Probleembeschrijving.

Het werven én vasthouden van kwalitatief goed personeel is in de huidige arbeidsmarkt steeds uitdagender. Er wordt actief nagedacht over de voorwaarden waaraan voldaan moet worden om personeel te boeien en te binden, zowel het eigen WL personeel als de externe medewerkers. Naast passende salariering, die in lijn is met andere waterschappen en partnerorganisaties, is het bieden van een veilige, inspirerende en aangename werkomgeving een must. Hierop wordt in de projecten en het programma vol ingezet.

Ook bij de ingenieursbureaus (IB's) die ingehuurd worden om specialistische werkzaamheden voor de projecten uit te voeren zien we dezelfde uitdagingen.

Probleemaanpak.

In het kader van de risicobeheersing wordt gewerkt aan:

- Intensiveren/continueren wervingsaanpak en -activiteiten in samenwerking met HRM Waterschap.
- Het ophogen van de capaciteit met daarbij instandhouding van de streefwaarde: 40% 'eigen' personeel en 60% personeel van 'buiten'.
- De programmaplanning een meer strategisch karakter geven, waarmee helder wordt welke (project-) mijlpalen mogelijk onder druk komen te staan en waar beschikbare resources effectiever kunnen worden ingezet.
- De optimalisering van de inzet van de beschikbare inzet middels het versterken van de interprofessionele samenwerking in de vakgebieden techniek-omgevingsmanagement-contractmanagement en projectbeheersing.

Prijsstijgingen

Er is forse schaarste op personeel, materiaal (zoals hout, staal, beton, bitumen steenbekleding), brandstof en energie. Door de aanhoudende geopolitieke situatie neemt deze schaarste alleen nog maar verder toe. Dit heeft prijsstijgingen tot gevolg.

Probleembeschrijving.

De prijsstijgingen leiden tot hogere projectramingen en daarmee ook tot een stijging van de projectbijdrage van WL [10 % projectkosten] in de financiering van de projecten. De HWBP-subsidieregeling is gebaseerd op het principe van "voorcalculatie". WL is risicodragers wanneer de gerealiseerde kosten achteraf hoger uitvallen dan begroot. De recente prijsontwikkelingen staan op gespannen voet met het principe van voorcalculatie, de kosten zijn namelijk vooraf niet meer goed in te schatten. Daar komt bij dat de Index Bruto Overheidsinvesteringen (IBOI) die door het HWBP-NL en het ministerie van I&W wordt toegepast op verleende subsidies niet meer voldoende is om de daadwerkelijke prijsstijgingen te compenseren. WL kan hierdoor geconfronteerd worden met hogere uitgaven dan oorspronkelijk geraamd. Dit risico speelt met name voor projecten in de Realisatiefase.

Probleemaanpak.

In het kader van de risicobeheersing wordt gewerkt aan:

- HWBP-WL wijst in overleggen omtrent gerealiseerde beschikkingen en bij overeengekomen herijkingen van de ramingen op de prijsstijgingen.
- Voor de lopende projecten Nieuw Bergen en Belfeld kan een aanspraak gedaan worden op de "Hardheidsclausule" uit de beschikking. In het Bestuurlijk en Ambtelijk Overleg (BAO) van het HWBP is dit besproken en zijn op basis van hier van nieuwe indexeringen aangebracht
- Dit risico wordt in landelijke HWBP-overleggen voortdurend onder de aandacht gebracht m waarbij het uitgangspunt is, dat een waterschap dit risico niet kán (en wil) dragen in relatie tot haar wettelijke taak.
- Voor alle nieuwe projecten wordt in alle ramingen aanwijsbaar rekening gehouden met het nieuwe prijsniveau.

Wanneer de resultaten van deze acties binnen zijn, valt te overwegen dit programmarisico als in minder of meerdere mate als "beheerst" te beschouwen en de status van 'toprisico' terug te brengen naar de status van 'regulier risico'. Dit betekent dat het risico dan niet meer gemeld zal worden in het top 5 lijstje van deze Voortgangsrapportage.

Invoering omgevingswet

De datum van invoering van de Omgevingswet is op het moment van schrijven van deze rapportage, nog steeds vastgesteld op 1 januari 2024, dit onverlet de maatschappelijke discussie die hieromtrent nog steeds gevoerd wordt.

Probleembeschrijving

Het risico bestaat uit de verwachting dat wij, maar ook derde partijen waar wij mee samenwerken op en vanaf dat moment zullen moeten wennen aan de nieuwe werkwijze, waardoor wellicht vertragingen gaan ontstaan. De voor de nieuwe werkwijze benodigde [juridische] capaciteit moet ook binnen WL nog worden gerealiseerd.

Probleemaanpak

In het kader van de risicobeheersing wordt gewerkt aan:

- actie 1: het in kaart brengen van de mogelijke gevolgen: per project is geanalyseerd wat effecten van de invoering van de Omgevingswet zijn op huidige planprocedures in relatie tot de scope van het programma.
- actie 2: het met samenwerkingspartners en derde partijen duidelijke afspraken maken over de aan te houden termijnen, waarbinnen reacties en/of beslissingen moeten zijn gerealiseerd.
- actie 3: het binnen WL vragen om aandacht voor de invulling van de binnen WL benodigde infrastructuur, voor de uitvoering van de nieuwe taken.

Wanneer de resultaten van deze acties binnen zijn, valt te overwegen dit programmarisico als in minder of meerdere mate als “beheerst” te beschouwen en de status van ‘toprisico’ terug te brengen naar de status van ‘regulier risico’. Dit betekent dat het risico dan niet meer gemeld zal worden in het top 5 lijstje van deze Voortgangsrapportage.

Samenwerking met HWBP-NL

In de samenwerking met het HWBP-NL is het functioneren van de Begeleidngsteam(s) (BGT's) aanleiding geweest om intensief met elkaar te overleggen. Het ging hierbij met name over de manier waarop de BGT's hun rol en taak invullen en de 'aanwijzingen', die zij geven aan de projecten. Deze werden opgevat als “instructies”, waardoor de projecten genoopt werden tot aanvullende acties, met vertragingen in het proces als gevolg.

Probleembeschrijving

Favoriete gespreksonderwerpen zijn / waren: ‘nut en noodzaak’ – ‘sober en doelmatig’ – ‘locatie specifiek verhogen waterveiligheid’ – ‘toepassing landelijke standaard bij de Maas’.

Centrale vraag was/is: wie heeft de ‘lead’ bij het vormgeven van de benodigde maatregelen, daarbij rekening houdend met de specifieke situaties van locaties [in de meest brede zin] waar maatregelen noodzakelijk worden geacht?

Probleemaanpak

In het kader van de risicobeheersing wordt gewerkt aan:

- Intensief overleg tussen de Programmamanager van HWBP-WL en de Programmadirectie van HWBP-NL, waarbij indringend gezocht is naar de gezamenlijkheid in doelstelling van de beide organisaties, als basis van de [inmiddels sterk] verbeterde samenwerking. Dit type overleg vindt doorlopend plaats.
- Op basis van de AT Osborne-analyse, met de daaruit voortkomende aanvulling van de Limburgse projectkarakteristieken aan het referentiekader van het HWBP WL, wordt er inmiddels beter samengewerkt met de BGT's. Dit vraagt wel om een blijvende inzet.

- Er is door HWBP-NL opdracht gegeven aan Horvat & Partners om onderzoek te doen naar de uniforme werking van en een uniform kader voor de BGT's en hieromtrent een advies uit te brengen om, waar nodig, te komen tot verbeteringen. Het wachten is momenteel op de uitkomsten van dit proces.

Stikstofdeposities en het wegvallen van bouwvrijstellingen

De bekende discussies over de werking van de Natuurbeschermingswet m.b.t. het terugdringen van de stikstofdepositie en de door de Raad van State gewraakte 'oplossing' van het Programma Aanpak Stikstof [het PAS-beleid], heeft ook gevolgen voor de HWBP-maatregelen.

De gedachte vrijstellingen van bouwactiviteiten zijn niet meer als oplossing voor de uitvoeringsmaatregelen beschikbaar en dus moeten ook de HWBP-projecten hiermee dealen. Op zich is dat geen probleem, het geldt immers voor alle andere van toepassing zijn wetten ook, maar er zijn toch zaken die voor complicaties in de bestaande plannen kunnen zorgen.

Probleembeschrijving

Er bestaat voor bepaalde werken de verwachting, dat zij te maken krijgen met de regelgeving als er sprake is mogelijke toename van de stikstofdepositie bij de uitvoering van de maatregel. Voor HWBP-WL projecten kan dit betekenen, dat er alsnog Aerius berekeningen uitgevoerd moeten worden om helderheid te krijgen in de aard en omvang van de mogelijk aanwezige problematiek [en de mogelijke oplossingen].

Dit kan betekenen dat er vertraging optreedt in de bestaande plannen, mede omdat de capaciteit van de IB's, die deze berekeningen kunnen en mogen uitvoeren, beperkt is. Ook zijn er aanvullende kosten aan deze berekeningen verbonden, waarvan nog niet is vastgesteld of deze onder de subsidiabele kosten van het HWBP NL vallen.

Probleemaanpak

In het kader van de risicobeheersing wordt gewerkt aan:

- Het voeren van gesprekken met de betrokken bevoegde gezagen en vergunningverleners, teneinde ruimte in tijd en beschikbaarheid te regelen, om benodigde berekeningen te kunnen uitvoeren en ook anderszins aan de afgifte van de benodigde vergunningen te werken.
- Het vervaardigen van oplossingsgerichte scenario's, waarin de mogelijke noodzaak voor en de realisatie van 'compensatie maatregelen' wordt beschreven.
- Het indien nodig in overleg met HWBP NL en Ministerie I&M stikstofrechten inkopen om de WL-HWBP-projecten uit te kunnen voeren.
- Het analyseren van de beschikbare capaciteit in de 'markt' om de mogelijk benodigde berekeningen en onderzoeken tijdig uit te kunnen voeren.
- Het voeren van overleg met het HWBP-NL over de subsidiabiliteit van deze kosten in het kader van de uitvoering van het HWBP.

7.2 Projectrisico's

Alle individuele projecten registreren hun actuele projectrisico's in een (gestandaardiseerd) Risico Register. De risico's en de bijbehorende risicobeheersmaatregelen worden periodiek geactualiseerd ten behoeve van de verantwoording omtrent de aanpak, de projectinterne sturing en waar nodig de projectexterne sturing (richting gecontracteerde aannemers). De risicoprofielen van de diverse maatregelen zijn sterk afhankelijk van de fase waarin het project zich bevindt. In dit hoofdstuk wordt, op basis van de geproduceerde top5-risico's bij de diverse projecten, nagegaan welke de kenmerkende risico's zijn die per fase worden aangetroffen en wat de hierbij behorende categorieën van risicobeheersing zijn. Hiermee wordt duidelijk of de betrokken projecten 'in control' zijn m.b.t. de voor hen geldende (top)risico's.

Beschouwing projecten Verkenningfase (Baarlo – Hout – Blerick / Roerdelta / Vierwaarden)

Kenmerkende top risico's uit de verkenningfase zijn:

- onzekerheden of met de belangen van de diverse betrokkenen / stakeholders voldoende rekening kan worden gehouden;
- onzekerheid of de cofinanciering van de diverse mogelijke financiers tijdig / volledig kan worden binnengehaald;
- kwaliteit van de onderbouwing 'nut en noodzaak' van de voorgestelde maatregelen;
- onzekerheid omtrent de balans in de juiste afweging tussen algemeen en bijzonder belang;
- onzekerheid omtrent succesvol managen van de diverse inhoudelijke, organisatorische en/of fysieke raakvlakken bij de diverse maatregelen;
- onzekerheid t.a.v. de kwalitatieve en kwantitatieve bijdragen vanuit de markt;
- onzekerheid over het bereiken van voldoende samenhang en/of integraliteit bij maatregelen bij de groot aantal betrokkenen.

Conclusie:

- risicoprofiel: voldoen aan de gebruikelijke inhoud;
- risicobeheersing:
 - veel omgevingsmanagement gaande;
 - voldoende breed perspectief aanwezig om tunnelvisie te voorkomen;
 - substantiële werkdruk op de projectteams.

Beschouwing projecten planuitwerkingsfase:

(Belfeld – WA Haven – Groene Rivier Well – Arcen – Lob van Gennep – Thorn Wessem)

Kenmerkende onzekerheden uit de planuitwerkingsfase zijn:

- regelmatig druk op 'standaard' WL-beleid (b.v. zo min mogelijk coupures);
- gebruikelijke onzekerheid over stabiliteit van toegezegde vormen van cofinanciering bij de diverse stakeholders / partners;
- gebruikelijke onzekerheden over de tijdige afgifte door de diverse bevoegde gezagen van de benodigde vergunningen, ontheffingen, verklaringen van geen bezwaar, etc.;
- onzekerheden over de mogelijkheden van het HWBP om mee te kunnen gaan in het ontwikkelen c.q. het benutten van aanwezige meekoppelkansen;
- zorgen om het totstandbrengen / instandhouden van de gewenste integraliteit van de ontwikkelingen in een project-gebied;
- spanning op de mate van aanwezigheid van maatschappelijk draagvlak voor de concrete maatregelen, vanwege het feit dat gaandeweg meer helderheid komt over de concrete invulling van de maatregelen;
- onzekerheden over de mate van medewerking van beheerders van kabels en leidingen over te nemen maatregelen (verleggingen / verdiepingen);
- onzekerheid over de mate waarin gevraagde aanbiedingen voldoen aan het uitgangspunt van marktconformiteit.

Conclusie:

- risicoprofiel: voldoen aan de gebruikelijke inhoud;
- risicobeheersing:
 - veel omgevingsmanagement gaande;
 - voldoende breed perspectief aanwezig om tunnelvisie te voorkomen;
 - substantiële werkdruk op de projectteams.

Beschouwingen projecten realisatiefase:

(Steyl – Nieuw Bergen – Buggenum)

Kenmerkende onzekerheden uit de realisatie zijn:

- het aantreffen van onverwachte objecten / situaties in de ondergrond, die verwijderd moeten worden om de voortgang van de werkzaamheden mogelijk te maken;
- maatschappelijke onrust omtrent verwachte en/of ontstane hinder als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, waarbij de beheersing verder dient te gaan dan hetgeen de uitvoerende aannemer zelf kan bewerkstelligen;
- de vraag hoe om te gaan met de invloed van 'voortschrijdend inzicht' op de vormgeving en de uitvoering van de geplande / gecontracteerde maatregelen;
- de onzekerheid met betrekking tot het al dan niet tijdig beschikbaar zijn van de benodigde gronden c.q. andere onderdelen van de maatregelen.

Conclusie:

- risicoprofiel: voldoen aan de gebruikelijke inhoud.
- risicobeheersing:
 - veel standaard (protocollaire) vormen van technische aanpak, zoals die in de markt gebruikelijk zijn, bij de uitvoering van grond gerelateerde werkzaamheden;
 - goede aandacht nodig voor de juiste risicotoedeling naar ON en OG bij de uitvoering van werkzaamheden.

8 Communicatie

Terugblik op Q3-2023

Programmacommunicatie

- Mini-competitie met ROK-bureaus is afgerond: de projecten en projectoverstijgende opdrachten (programmacommunicatie) zijn nu verdeeld onder de drie bureaus.

Projectcommunicatie

- Baarlo - Hout-Blerick: inloopbijeenkomst 29 augustus: einde verkenningfase, wat doen we in de planuitwerkingsfase en wat doen we de komende maanden?
- Thorn - Wessem en Well onderdeel van 'Dijkwerkers on Tour', initiatief van HWBP om collega-dijkwerkers bij elkaar in de keuken te laten kijken.
- Nieuw Bergen: inloopbijeenkomst 28 september: wat gaat de aannemer de komende maanden doen?
- Well: diverse ontwerp sessies met bewoners en omgevingswerkgroep.
- POV DGG: voorbereiden communicatiestrategie afronding

Vooruitblik op Q4-2023

Programmacommunicatie

- Vertrek sr communicatieadviseur HWBP: tijdelijke opvolger geworven en gestart. Parallel start werving vaste invulling van deze rol.
- Masterclass Bestuurlijk Platform van 27 oktober gecancelld, gestart met stappenplan om te komen tot hernieuwde samenwerkingsstrategie met stakeholders.
- Hernieuwde samenwerkingsstrategie: proces uitwerken, uitvoering starten. In samenwerking met bureau Connect.
- Programmaplan HWBP WL: communicatieve ondersteuning bij 'begrijpelijk' maken van het plan én proces naar bestuurlijke besluitvorming.

Projectcommunicatie

- Kennismaking en -deling met alle communicatieadviseurs die nu gekoppeld zijn aan de projecten (ook van de ROK-bureaus): 7 december.
- Steyl - Maashoek: starthandeling op 11 december.
- Roerdelta: communicatie over scopewijziging, Groene overlaat wordt onderdeel van trajectaanpak.
- Belfeld: communicatie over gunning aannemer ten behoeve van realisatie.
- Buggenum: ontwerp inloopbijeenkomst met aannemer: 13 november.
- Nieuw Bergen: voorbereiden communicatie bomkap begin 2024.
- Baarlo – Hout-Blerick: voorbereiden communicatie wooneiland + informatiebijeenkomst go/no go kwelgeulen: 4 december.
- Arcen: voorbereiden communicatie rondom voorlopige gunning. Informatiebijeenkomst over planprocedures op 12 december a.s.
- Well: publicatie digitale werkatlas (oktober). Productie algemene informatiefilm over project.
- POV DG: productie communicatiemiddelen (o.m. film) t.b.v. afronding.

9 Lijst met afkortingen

- BAO – Bestuurlijke en Ambtelijke Opdrachtgevers
- BGT – Begeleidingsteam van HWBP
- BOK - Bestuursovereenkomst
- CEF-subsidie - Connecting Europe Facility-subsidie
- DGWB - Directoraat-Generaal voor Water en Bodem
- DO - Definitief Ontwerp
- ENW - Expertise Netwerk Waterveiligheid
- FTE - Fulltime Equivalent (aanduiding voor de omvang van personeel)
- GS - Gedeputeerde Staten (van de provincie)
- HWBP-WL – Hoogwaterbeschermingsprogramma Waterschap Limburg
- HWBP-NL – Hoogwaterbeschermingsprogramma Landelijk
- I&W – Ministerie Infrastructuur en Waterstaat
- IB - Ingenieursbureau
- IBOI - Index Bruto Overheidsinvesteringen
- IPM - Integraal Projectmanagement
- IRM - Integraal Rivier Management
- K&L - Kabels en Leidingen
- KES - Klanteisenspecificatie
- Lob van Gennep | Planuitwerkingsfase
- MER - Milieueffectrapportage
- MIRT - Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
- MMVV - Meer Maas Meer Venlo
- ON - Opdrachtnemer
- OBOR - Ontwerp Beoordelings Onderhouds Richtlijn
- P50 - Een probabilistische mijlpaal die berekend is d.m.v. een 'Monte Carlo Analyse' en met een waarschijnlijkheid van 50% om op tijd te worden behaald
- P&C - Planning en Control
- PD HWBP - programmadirectie Hoogwaterbeschermingsprogramma
- PEW - Prognose Einde Werk (De verwachte totale kosten van een project, inclusief de kosten die al zijn gemaakt en toekomstige uitgaven).
- PM - Projectmanager
- POV-DGG - Projectoverstijgende Verkenning Dijkversterking met Gebiedseigen Grond
- PP - Projectplan
- PSU – Project startup
- Q1, Q2, Q3, Q4 Kwartalen
- RB – Een probabilistische mijlpaal die bepaald is d.m.v. een risicobuffer (tijdsbuffer die boven op de deterministische planning geplaatst wordt).
- RDM - Research, Development, and Manufacturing
- REA - Realisatie
- RKK1 - Rijkscoördinatieregeling 1
- RWS - Rijkswaterstaat
- SSK - Standaardsystematiek Kostenramingen
- TM - Technisch Manager
- UO - Uitvoeringsontwerp
- VKA – Voorkeursalternatief
- VO - Voorlopig Ontwerp
- VGR - Voortgangsrapportage
- VTM-formulier – Verzoek tot Mutatie
- WBL - Waterschapsbedrijf Limburg

- WL - Waterschap Limburg
- WML - Waterleiding Maatschappij Limburg
- WBS - Work Breakdown Structure

Bijlage 1 Status lopende projecten

In deze bijlage is per project een actuele omschrijving van het lopende project opgenomen (exclusief afgeronde projecten). Daarbij is aangegeven welke mijlpalen er bereikt zijn in het betreffende kwartaal en welke activiteiten er op de planning staan voor het volgende kwartaal. Met een kleur is aangegeven wat de actuele status van het project is (zie ook 2.3 van het hoofdrapport).

	OK.
	Behoeft extra aandacht.
	Niet OK.
	Statusbeoordeling (nog) niet mogelijk.

NIEUW BERGEN | realisatiefase

Toelichting status

De status van dit project blijft groen en wijzigt daarmee niet ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage. Het geheel bevindt zich in de realisatiefase en verloopt voorspoedig. Echter door de uitspraak van de Provincie dat we wel vergunningplichting zijn i.r.t. stikstof, komt de factor tijd en daarmee de groene status, onder druk te staan.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- De biedingsbrieven zijn naar de particulieren verstuurd, waarbij één brief aangepast dient te worden.
- Diverse keukentafelgesprekken hebben plaatsgevonden met stakeholders.
- Conditionerende onderzoeken zijn opgestart door de aannemer.
- Het DO is op 14 september door DZA ingediend bij WL.
- Op 28 september heeft de bewonersbijeenkomst plaatsgevonden in Nieuw Bergen.
- In gesprek met de opdrachtnemers over de uitvoering van de vuursteenvindplaatsen in opdracht van WL.
- Er is een procestoets ontwerp uitgevoerd bij de aannemer, hieruit zijn bevindingen naar voren gekomen welke door de aannemer zijn opgepakt.
- Er heeft een gesprek plaatsgevonden tussen WL, RWS en de Steenfabriek om de situatie vergunbaar te krijgen.
- Wat gaan we doen in Q3-2023.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Verder in overleg met de steenfabriek om te komen tot een vergunbare situatie m.b.t. lozing oppervlakte water.
- De stikstof vergunning wordt in oktober aangevraagd bij de Provincie Limburg.
- Uitzetwerkzaamheden van het nieuwe dijk- en K&L tracé met als doel de bewoners te informeren.
- Reviewen en afronden van het DO en opstarten van de UO fase.
- Grondverwervingsproces en gedoogprocedure afronden.
- De scope van de meekoppelkansen (rioolverzwaring) voor de Gemeente Bergen definitief afstemmen met DZA.
- De uitvoeringsmethode van het archeologisch onderzoek m.b.t. de vuursteenvindplaatsen vaststellen en de afrekening afstemmen met het BGT (onderdeel van de subsidiebeschikking).
- De start-up van het Oplever- & Overdracht proces vindt plaats op 26 oktober met de Gemeente Bergen, beheer WL en de Provincie Limburg.

WELL | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van Well is ongewijzigd in "ok". Capaciteitissues zijn grotendeels opgelost en de aanvraag van de subsidiebeschikking voor de planuitwerkingsfase bij het BGT HWBP is ingediend. Naar verwachting volgt de definitieve subsidiebeschikking begin Q4 2023. Met de omgeving worden gesprekken gevoerd en het ontwerpproces met het IB loopt, met naar verwachting een V01 eind Q4 2023. De zienswijze procedure is doorlopen en de Nota van Antwoord op de ingediende zienswijzen is gepubliceerd.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Begin juli het reviewdossier ter toets indienen.
- Keukentafel gesprekken voeren.
- Ontwerpsessies houden met bewoners(groepen), incl. inhoudelijke voorbereiding.
- Inkoopstrategie heroverwegen.
- Inkooptrajecten specialistische adviesdiensten.
- Overleg met RHDHV over invulling 2024 en 2025 i.r.t. contractbeheersing.
- Vaststellen RKK1.
- Opstellen KES brug N270.
- Aanvullen KES beheerders.
- Inrichten relatics, GIS platform, werkatlas.
- Achterstand planning en werkpakketten RHDHV ingehaald.
- Contractgesprekken gevoerd met RHDHV over hun ramingen in relatie tot de opdrachtson.
- Nadere afspraken maken met shareholders stuurgroep over financiering PU-fase.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Financiering regelen voor deel van de uitvoering "De Kamp" naar voren halen, verzoek ligt bij WL om voorfinanciering mogelijk te maken, cashflow is reeds gedeeld.
- Aanvang maken met realisatie risicodossier.
- Definitieve subsidiebeschikking PU-fase van PD HWBP ontvangen.
- Nadere afspraken maken over aanvullende financiering PU-fase en besluitvorming in stuurgroepoverleg 13-12-2023.
- Opstellen VO1 en besluitvorming in stuurgroepoverleg 13-12-2023.
- Inkoopplannen opstellen voor De Kamp en REA-contract.
- Opstellen contracten De Kamp en REA-contract.
- Opstellen KES.
- Inkopen SE & opstellen VSE.

ARCEN | planuitwerkingsfase

Toelichting status

Het tijdig opleveren en kwaliteit van de producten van het IB blijft een groot aandachtspunt en heeft invloed op de planning. Indien tijdig opgeleverd gaat het project onder de (oude) Projectplan Waterwet het planprocedurespoor in. Tevens loopt er een contractuele discussie met het IB over een aantal ingediende VTW's.

Daarnaast loopt er een nieuwe discussie met het BGT-HWBP over de subsidiabiliteit van het emissiearm (% emissieloos) uitvoeren van de werkzaamheden in de realisatiefase. De discussie betreffende de aantoonbaarheid van een "sober en doelmatige" oplossing aangaande Arcen-Midden met het BGT-HWBP is afgerond ("zelfsluitend" is in dit geval subsidiabel). Wat betreft de aanbesteding wordt de dialoofase met 3 gegadigden eind Q3-2023 afgerond. Na de beoordelingen van deze gegadigden wordt de 1-op-1 fase van de aanbesteding gestart.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Afronding dialoofase aanbesteding met 3 gegadigden.
- Inschrijving REA-contract.
- Opstellen (concept) contractbeheersplan REA-fase.
- Uitwerken Arcen Midden glas of zelfsluitend.
- Ontwerpbesluiten voorbereiden tbv terinzagelegging Q4 (projectplan Waterwet, bestemmingsplan, vergunning Wnb gebieden/stikstof, ontheffing Wnb soorten, leggerwijziging, omgevingsvergunning kap, melding Wnb kap bos (incl. compensatieplan voor soorten/gebiedenbomen).
- Onderzoek flora/fauna (vleermuizen in voegen LTM, dassen/huismussen/ijsvogelvlinders; niet aangetroffen in dijktracé).
- Diverse intensieve overleggen over stikstof (berekeningen met IB, BGT, provincie Limburg) en opstellen memo's, beoordelingen berekeningen/strategie bepalen etc.).
- Grondverwervingsgesprekken/taxaties/biedingen (2 overeenstemmingen van resterende 35 dossiers inmiddels binnen).
- Gesprekken WL/SLL over vispassage (geen gezamenlijke oplossing nog; RCE-advies is nodig-is opgestart).
- Mitigerende maatregel vervallen kering richting Lomm opgepakt iom Venlo/RWS (onvoldoende in beeld gehad; wel als geen scope evacuatieroute, niet dat met vervallen noodkering situatie verslechtert. Hetgeen niet de scope is). Mitigerende maatregelen vervallen keringen Maasstraat vastgelegd. Alle maatregelen zijn in MER en ontwerp-projectplan Waterwet opgenomen (dit is dus geborgd/beoordeeld).
- Opstellen en indienen projectovereenstemming diverse K&L.
- Afronden aanvullende conditioneringsonderzoeken (milieukundig, asfalt en archeologie).
- Afstemmen en opstart interne besluitvorming rond waterverdeling vispassage Lingsforterbeek i.r.t. afspraken met SLL.
- Opstellen KES-eisen gemaal met beheer & assetmanagement.
- Opstellen contractraming en toevoeging emissieloos.
- Afronden bodemonderzoeken Geonius.
- Gesprekken gevoerd met WSP, programma over de meerwerkclaim die WSP neergelegd heeft.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- WBS Realisatie vaststellen en werkpakketten schrijven.
- Bouwteam gemaal Lingsforterbeek oprichten.
- Afwijkingen op eisen eisenbibliotheek en toegevoegde eisen bespreken met beheer.
- Mitigerende maatregel vervallen kering N271 richting Lomm iom Venlo/RWS bepalen. Ook bepalen of wens ophogen fietspad als wens wel of niet wordt meegenomen in contract.
- Oppakken issues: vistrap.
- Besluitvorming DB over ontwerpprojectplan Waterwet en leggerwijziging.
- Terinzagelegging planproducten (eind november/begin december).
- Inloopbijeenkomst over de planprocedure/zienswijzen.
- Grondverwerving/taxaties/biedingen.
- Afronden conditionerend archeologisch onderzoek vispassage/Maasduinen (was eerder niet mogelijk ivm te dichte begroeiing). Info van belang voor aannemer.
- Beoordelen inschrijvingen REA-contract en opdragen 1-op-1 fase.
- Afronden contractraming o.b.v. 80% emissieloos.
- Afstemming met BGT m.b.t. subsidiabiliteit.
- Starten met voorbereidingen op de subsidieaanvraag voor de REA-fase.

VIERWAARDEN (waaronder Venlo-Velden) | verkenningsfase

Toelichting status

De status van dit project is groen. Het project bevindt zich aan het begin van de verkenningsfase. Het project omvat ruimtelijke ontwikkeling en versterking van de gebiedskwaliteiten in de uiterwaarden in Venlo-Velden, Lottum, Grubbenvorst en Hertogbroek (Arcen) in samenhang met verbetering van de waterveiligheid in de vorm van dijkversterking en rivierverruiming. In de verkenningsfase wordt het gehele projectgebied onderzocht omdat er sprake is van onlosmakelijk verbonden opgaven. Bij de start van de verkenning wordt voor het zicht op dekking van de maatregelen die volgen uit de voorverkenning rekening gehouden met ingrepen op beide oevers van de Maas. In ieder geval Venlo-Velden plus een van de uiterwaarden en dijken bij Horst aan de Maas. Aan het eind van de verkenning wordt, op grond van de resultaten en inzichten uit de verkenning, door partijen afgewogen of het blijft bij Venlo-Velden en Horst aan de Maas. Of dat een of twee van de andere uiterwaarden ook aangepakt gaan worden en zo ja, of deze direct doorgaan naar planuitwerking dan wel verderop in de tijd worden geprogrammeerd.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Verder opzetten bedrijfsvoering.
- Opstellen plan van aanpak inclusief planning en (probabilistische) raming.
- Verder opstellen overeenkomsten en opstarten traject uitbesteding diverse producten IB.
- Voorbereiding en houden inloopmomenten.
- Verdere afstemming betrokken partners (voor)financiering verkenningsfase.
- Verder opstellen en afstemmen bestuursovereenkomst met betrokken partijen.
- Verdere afstemming begeleidingsteam aanvraag subsidieverlening HWBP (bepalen spoor) / brede opzet aanvraag subsidieverlening (Joyce Vreede).
Beoordeling dijkringen Grubbenvorst en Lottum wordt gezamenlijk opgepakt met projectteam Vierwaarden.
- Opstellen en afstemmen work breakdown structure (WBS) en werkpakketbeschrijvingen.
- Trechtersessies met de initiatiefnemers, gezamenlijk en afzonderlijk.
- Opstellen en afstemmen document Notitie van Uitgangspunten.
- Opstellen en afstemmen document Notitie Reikwijdte en Detailvorming.
- Diverse inhoudelijke werkzaamheden.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Verder opzetten bedrijfsvoering.
- Opstellen plan van aanpak.
- Verder opstellen overeenkomsten en opstarten traject uitbesteding diverse producten aan IB.
- Voorbereiding en houden inloopmomenten.
- Verdere afstemming betrokken partners (voor)financiering verkenningsfase.
- Verder opstellen en afstemmen Samenwerkingsovereenkomst met betrokken partijen, ondertekening Samenwerkingsovereenkomst in november 2023.
- Verdere afstemming begeleidingsteam aanvraag subsidieverlening HWBP (bepalen spoor) / brede opzet aanvraag subsidieverlening (Joyce Vreede).
- Beoordeling dijkringen Grubbenvorst en Lottum wordt gezamenlijk opgepakt met projectteam Vierwaarden.
- Opstellen en afstemmen document Notitie van Uitgangspunten.
- Opstellen en afstemmen document Notitie Reikwijdte en Detailvorming.
- Diverse inhoudelijke werkzaamheden.

STEYL | realisatiefase

Toelichting status

De status van dit project is groen en wijzigt daarmee niet ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage. Het project verloopt volgens planning en binnen budget. Het project bevindt zich in de realisatiefase. Voor de financiering van de realisatie is de beschikking van het landelijk HWBP ontvangen.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Aanleg nieuwe persleiding WBL, grondwerk buitentalud.
- Verwijderen vervallen WBL-leiding.
- Met uitzondering van DO Draagconstructie en DO Integraal ontwerp is het reviewproces van het Definitief Ontwerp afgerond.
- Ontvangen en beoordelen Uitvoeringsontwerpen, werkplannen en keuringsplannen fase 1,2 en 3.
- Op 31 augustus heeft de Opdrachtnemer een inloopbijeenkomst georganiseerd.
- Nader inkaderend milieuonderzoek (verontreinigingen zink en hydrokorrels).
- Fase 3a: Inrichten van de bouwplaats en creëren werkplateau en grondwerk.
- Start sloop bestaande kering.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Aanbrengen damwanden.
- Afronden sloop bestaande kering.
- Aansluiting hoge grond zuidkant maken.
- Verwijderen houtopstand en verharding.
- Verplaatsen parkeerplaatsen.
- Funderingspalen aanbrengen.
- Werkvloer storten.

BLERICK – GROOT BOLLER | verkenningfase

Toelichting status

In Blerick – Groot Boller moet een kering worden gerealiseerd. Aansluiting van de kering met de hoge grond is een uitdaging door het tussengelegen haventerrein. Het project bevindt zich in de verkenningfase. In Q2-2022 is in het kader van de (her-/)opstart van de verkenningfase een Plan van Aanpak opgesteld om inzichten te verkrijgen ten aanzien van inhoudelijke opgave, geld, tijd, risico's, etc. Ook is inzicht verkregen in de benodigde capaciteit om het project door te starten.

De HWBP-verkenningfase voor dit dijktraject liep vanaf 2017 mee in de gecombineerde MIRT-Verkenning Meer Maas Meer Venlo (MMMV). In Q1-2019 is de beëindigingsovereenkomst MMMV door de minister en regiopartijen ondertekend. De verkenning voor dijktraject Blerick Groot-Boller wordt door het waterschap hervat, in nauwe samenwerking met gemeente Venlo, die inmiddels de havenvisie formeel heeft vastgesteld. In verband met de keuze om traject Venlo-Velden op te pakken onder Vierwaarden én het besluit om Blerick - Groot Boller apart op te pakken, moet er een plek binnen het HWBP-programma geregeld worden waarbinnen dit traject wordt opgepakt. In verband met prioriteitsstelling is dit naar achteren geschoven. In Q4-2023 wordt besloten of en hoe Grootboller binnen het programma wordt opgepakt.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Geen ontwikkelingen.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Geen ontwikkelingen.

BAARLO – HOUT-BLERICK | planuitwerkingsfase

Toelichting status

Het traject behoudt de groene status. De projectmijlpaal “Voorkeursbesluit” van Q1-2023 is gehaald. Op 13 juni is de bestuursovereenkomst door de diverse bestuurlijke organen getekend.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Eind augustus is een drukbezochte inloopbijeenkomst gehouden in Baarlo met collega overheden waarbij uitleg is gegeven over start van planuitwerking van project BHB en wat de verwachtingen zijn over de werkzaamheden en resultaten. Diverse onderzoekopgaven zijn verder uitgewerkt.
- Deelproject Dijkversterking en -teruglegging:
 - In de zomer is de review van de HWBP-subsidieaanvraag voor dijkversterking bij BGT succesvol afgerond.
 - De subsidieaanvraag HWBP is 29 augustus door het DB goedgekeurd en verstuurd aan het HWBP.
 - We zijn gestart met het aankoopproces, het opstellen van een NRD (Nota Reikwijdte en Detailniveau) en de afweging van de verschillende opties voor het realiseren van een hoogwaterveilige woonlocatie op het wooneiland.
 - Tevens is de uitvoering van conditionerende onderzoeken opgestart.
- Deelproject KRW beekherstel Kwistbeek:
 - De offerteprocedure voor ingenieursdiensten is afgerond en de opdracht is gegund (voor opstellen VO en ecologie).
- Deelopgave KRW Kwelgeulen:
 - De haalbaarheidsstudie voor aanvullende kwelgeulen (technische en ecologische haalbaarheid) is uitgevoerd.
 - Het concept advies ligt ter review bij RWS en WL.
- Gebiedsontwikkeling Hummerenweg:
 - Het ruimtelijk kader/stedenbouwkundig plan voor de Hummerenweg en omgeving én het streefbeeld voor de Hummerenweg zijn in concept klaar.
 - Op 12 september is een bewonersbijeenkomst gehouden. De gemeente is in gesprek met de direct omwonenden om hen te informeren en ook vanuit hen een reactie op te halen. Tegelijkertijd is er overleg tussen gemeente en WL gestart over het opstellen van een overeenkomst met de betrokken bewoners gebied Hummerenweg.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Deelproject Dijkversterking en -teruglegging:
 - Goedkeuring subsidieaanvraag en aanvraag voor uitwisselingsbijdrage HWB.
 - Afronden van de NRD (daarna ter inzage leggen).
 - Start conditionering en uitwerking VO voor de dijkversterking en verlegging.
- Deelproject KRW beekherstel Kwistbeek:
 - Start conditionering en uitwerking VO (uitwerken van visoptrekbare varianten (beekontwerpen) incl het ruimtebeslag).

- Deelopgave KRW Kwelgeulen:
 - Besluitvorming over (eventuele uitbreiding van) scope KRW kwelgeulen door RWS en stuurgroep.
 - Uitvragen (en start) van diverse conditionerende onderzoeken en uitwerking VO.
- Onderzoeksopgave potentiële herbouwlocaties:
 - Verder uitwerken van memo/PvA herplaatsingsmogelijkheden en behandeling hiervan in de stuurgroep van 29 november.
- Gebiedsontwikkeling Hummerenweg:
 - Opstellen concept overeenkomst met de betrokken bewoners gebied Hummerenweg.

BELFELD | realisatiefase

Toelichting status

Eerder in de planuitwerkingsfase heeft de planning van het project vertraging opgelopen. Dit komt vanwege aanpassingen in het ontwerp welke het gevolg zijn van werkzaamheden in het kader van de bestuursopdracht Waterveiligheid (in opdracht van Provinciale Staten). Doordat het project vertraging opliep kwam ook het budget onder spanning te staan. De extra kosten en vertraging zijn inzichtelijk gemaakt en meegenomen in de beschikkingsaanvraag voor de Wijzigingsbeschikking voor de planuitwerkingsfase Tranche 1. De aanvullende beschikking is in Q4-2021 ontvangen en de status van het project is sindsdien groen. In Q3 is de aanbesteding afgerond en de voorlopige gunning verstuurd naar de Opdrachtnemer. Er is een verificatiegesprek gevoerd met de Opdrachtnemer om de aanbieding goed te doorgronden.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Beoordelen inschrijvingen en bekendmaking voornemen tot gunning realisatie dijkversterking.
- Afronden contractbeheersplan.
- Ontvangen van de beschikking voor realisatiefase van het HWBP.
- Gemeente Venlo is gestart met aanleg van het snelfietspad en reconstructie Rijksweg Zuid. De aansluiting hoge grond dijkvak 1 wordt door de gemeente Venlo meegenomen.
- Gesprekken met grondeigenaren inzake minnelijke grondverwerving. Circa 50% van de dossiers is inmiddels overeenstemming bereikt. Voor de overige dossiers is de verwachting dat uiterlijk Q1-2024 overeenstemming wordt bereikt.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Definitief gunnen realisatie dijkversterking.
- O.b.v. definitieve gunning herijken beschikking realisatiefase .
- Voorzetten grondverwerving.
- Opstarten overleggen met de Opdrachtnemer.

BUGGENUM | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van dit project is groen. Huidig inzicht is dat de planuitwerkingsfase ruim anderhalf jaar langer duurt dan conform de beschikking voor de Planuitwerkingsfase van Buggenum was voorzien. De meerkosten hiervan zijn €1,5 miljoen en hiervan is €1,2 miljoen uit het weerstandsvermogen van het programma gedekt en voor de resterende 3 ton heeft het project een taakstellende opdracht.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- De definitieve gunning aan Dijkzone Alliantie heeft plaatsgevonden op 4 juli, dit is tevens de start van het tweefasen contract.
- De startbijeenkomst met de aannemer heeft plaatsgevonden op 4 juli en op 28 augustus de officiële PSU.
- De overdrachtdossier zijn afgerond voor de IPM rollen TM en MBP, welke na de definitieve gunning zijn ingevuld door ON.
- Met DZA en ProRail gestart met het onderzoek spoordijkkruising.
- Ontwerpplan voor ontwerploop 3 is gereed. Het ontwerpplan omvat de aanpak en ontwerpopgaves voor ontwerploop 3.
- Het grondonderzoeksplan is opgesteld.
- Scope van de werkzaamheden voor de ontwerpteamfase is bepaald op basis van uitwerking en raming van de werkpakketten.
- De inhoud voor het PMP is afgestemd en er is gestart met de opstelling.
- De hoofdlijnenplanning uit de aanbesteding is geüpdate en verrijkt met WL data en mijlpalen en dient als baseline voor verdere voortgangscntrole.
- De begeleidingsagenda is afgestemd met het BGT.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Kennisgeving participatie in het kader van de omgevingswet zal worden gepubliceerd.
- Doorlopen ontwerploop 3 met als doel op basis van het VKA het ruimtebeslag van de dijkversterking vast te stellen.
- Opzetten van de eerste opzet van de raming voor de realisatie fase.
- Risicodossier OG verrijken met ON risico's en starten met integrale, discipline gerichte en thema gerichte risicosessies.
- Opdracht verstrekken voor het opstellen van het Integrale Veiligheidsdossier en de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E).
- Het minnelijke grondverwervingstraject gaat van start in oktober.
- Er is een ontwerpatelier ingepland op 13 november. De voorstel keuze op de openstaande ontwerpvragestukken wordt dan toegelicht.
- De planning wordt verder geoptimaliseerd door de aannemer en de aanvullende conditionerende onderzoeken worden uitgezocht en uitgevoerd.
- Er zal een start overleg met de Bevoegde Gezagen (Gemeente Leudal, RWS en Provincie) worden ingepland om de verwachtingen en planning rondom de omgevingswet af te stemmen.
- Op 19 oktober staat er een bestuurlijk overleg gepland met de wethouder.
- Met het BGT afstemmen hoe de kostentafels worden ingericht.
- DZA rondt de onderbouwing van de prognose einde werk PU en het taakstellend budget ON af.

THORN-WESSEM | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van het project is groen. De planuitwerking is weliswaar vertraagd t.o.v. de huidige planning, maar dit leidt voorsnog niet tot budgetoverschrijding. Het project is in Q2-2023 organisatorisch overgedragen van IPM-team A naar IPM-team C.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Het geo- en milieutechnisch veldwerk is afgerond en we zijn in afwachting van de rapportage.
- Het Flora & Fauna onderzoek (jaarrond) loopt.
- Afstemming gezocht met het IBOG (WSP/Kragten) integraal en per discipline.
- Met het IBOG is gestart de planning voor de planproducten op te stellen.
- Er heeft een ambtelijk overleg plaatsgevonden met de gemeente Maasgouw m.b.t. het Gebiedsplan en het ophalen van de KES.
- Het plan van aanpak voor de aanbesteding (op basis van het model van een vroege marktbenadering) is afgerond.
- Karterend archeologie onderzoek is gestart.
- Met de Gemeente Maasgouw is het gebiedsplan doorgelopen en er wordt een voorstel gedaan welke onderdelen uit het gebiedsplan financieel haalbaar zijn.
- Dijkwerkers on tour heeft plaatsgevonden op 14 september.
- De stakeholders voor de dijk zijn inzichtelijk gemaakt.
- Bij de beheerders van de gemeente Maasgouw zijn de KES opgehaald.
- Er hebben gesprekken plaatsgevonden met het bekenteam over de breedte van de beek.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Er worden gesprekken ingepland en gevoerd met de stakeholders van de dijk om de wensen (KES) op te halen.
- Op 2 oktober vindt er een ambtelijk overleg plaats.
- De stakeholder analyse wordt afgerond.
- Voorstel participatie wordt opgesteld en afgerond. Dit vormt de basis voor de participatie tijdens de planuitwerkingsfase.
- Het overleg met de stuurgroep van het project (bestaande uit WL, Gemeente, Provincie, RWS, Ministerie) is verplaatst van eind juni naar 31 oktober. In dit overleg zal de nieuwe bestuurder WL worden voorgesteld.
- Vaststellen welke onderdelen uit het Gebiedsplan kunnen worden opgenomen in de planproducten.
- Met het IBOG de planning voor de planproducten en VO verder brengen.
- IBOG zal het Plan van Aanpak opleveren en starten met het opstellen van het VO.
- Opdracht verstrekken voor het opstellen van het Integrale Veiligheidsdossier en de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E).
- Uitvoeren van een schriftelijke marktconsultatie met als doel een zo compact mogelijke aanbesteding op te zetten.
- Op basis van het plan van aanpak van het IBOG wordt de deterministische planning herijkt.
- De deterministische planning wordt doorgerekend naar een probabilistische planning om de nieuwe mijlpalen te bepalen.
- De intake voor de Thornerbeek voor de beekmondingenconvenant zal worden ingediend bij RWS.

WILLEM ALEXANDERHAVEN | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van dit project blijft voor deze rapportageperiode geel. Voor de Willem-Alexanderhaven is een Voorkeursalternatief vastgesteld op basis van de ligging van de huidige primaire keringen. Het Voorkeursalternatief is de basis voor het opgestelde Projectplan Waterwet en voorziet niet in het bieden van hoogwaterbescherming voor alle in de haven gevestigde bedrijven. In februari 2021 hebben de buitendijks gelegen bedrijven in een intentieovereenkomst afspraken gemaakt met de gemeente Roermond, Provincie Limburg en Waterschap Limburg over de uitvoering van aanvullende maatregelen.

In een parallel spoor wordt een oplossing onderzocht waarbij, complementair aan het uitgewerkte Voorkeursalternatief en de daarmee geboden hoogwaterbescherming, een Integraal Plan wordt opgesteld waarmee ook voor de in het VKA buitendijks blijvende bedrijven perspectief ontstaat op hoogwaterbescherming. De uitwerking van de aanvullende maatregelen loopt sinds begin 2023 niet meer parallel met de planuitwerking van het Voorkeursalternatief. In Q2 is het definitief projectplan Waterwet van het VKA ter inzage gelegd waarop in juli 2023 drie beroepen zijn ingediend.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Voorbereiding en opstarten gesprekken met bedrijven inzake minnelijke grondverwerving VKA.
- Heropstarten KES-gesprekken stakeholders VKA.
- Analyseren ingediende beroepszaken t.a.v. Definitief Projectplan Waterwet (VKA) en voorbereiden verweerschriften.
- Afstemming met betrokken partijen en DGWB t.a.v. oplossingsrichtingen Integraal Plan.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Actualisatie raming VKA.
- Afronden en indienen verweerschriften (VKA) bij de RvS.

LOB VAN GENNEP | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van dit project is groen. Het project bevindt zich in de planuitwerkingsfase. Het project omvat de versterking en aanleg van dijken over een gevarieerd traject van bijna 16 km met daarnaast een pakket aan ruimtelijke en rivierkundige maatregelen. De aanpak voor de planuitwerking is erop gericht om te komen tot een goede en zorgvuldige uitwerking van de verschillende ontwerpopgaven, mét de omgeving. De planuitwerkingsfase eindigt in de tweede helft van 2025 met het projectbesluit voor de dijkversterking.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Onderdeel van het project is de verplaatsing van het sportterrein van V.V. Achates, om op de huidige locatie hiervan ruimte voor de rivier te creëren, natuurontwikkeling mogelijk te maken en de dijkversterking uit te kunnen voeren in de vorm van een groene dijk. In opvolging van de inloopbijeenkomsten in het tweede kwartaal, is een inloopbijeenkomst georganiseerd waarbij de verdere uitwerking van het sportpark is gepresenteerd en terugkoppeling is gegeven over de eerder ontvangen ideeën en suggesties. B15
- De stuurgroep Lob van Gennep is bijeengekomen en heeft met een veldbezoek een deel van het projectgebied bezocht. Gemeente Gennep heeft in de stuurgroepbijeenkomst aangegeven de scope voor het sportterrein te willen uitbreiden met voorzieningen ten behoeve van samenwerkingsmogelijkheden met de korfbalvereniging.
- Het projectteam heeft deelgenomen aan de Duurzaamheidsdag van Gemeente Gennep om met bewoners het gesprek te voeren over dit thema en diverse vragen over het project te kunnen beantwoorden.
- Met de aanwonenden van de dijk bij 't Zand in Ottersum heeft een werkatelier plaatsgevonden waarbij de bewoners zijn geïnformeerd over de mogelijke dijkversterkingsmaatregelen en om hun ideeën hierover op te halen. Ook over de dijkversterkingsmaatregelen in Milsbeek hebben diverse gesprekken met aanwonenden en andere stakeholders plaatsgevonden.
- Op 30 september heeft de Open Dag van het project plaatsgevonden. Hierbij konden bewoners en geïnteresseerden deelnemen aan een viertal wandelingen door het projectgebied. Bij op de projectlocatie in Milsbeek werden in samenwerking met enkele leveranciers diverse onderzoekstechnieken getoond en was voor jong en oud informatie te vinden over dijkversterking.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Het onderzoek naar de verbetermaatregelen voor de keersluis bij Mook wordt afgerond. De resultaten hiervan worden besproken tijdens de stuurgroepbijeenkomst op 11 oktober. Voor aanwonenden en andere belangstellenden wordt in oktober een inloopbijeenkomst georganiseerd om hen te informeren over de maatregelen en om ideeën op te halen voor de inrichting van het terrein rond de keersluis.
- Voor de verplaatsing van V.V. Achates is de procedure voor de bestemmingsplanwijziging voorbereid. Het ontwerpbestemmingsplan wordt ter inzage gelegd en er wordt een inloopavond georganiseerd om het plan toe te lichten. Voor het ontwerp van het nieuwe clubgebouw en de inrichting van het terrein vinden werkateliers plaats.

- Als onderdeel van het ontwerp- en participatieproces vinden gesprekken plaats met inwoners nabij de dijken in het Maas- en Niersdal en met diverse stakeholders. In september wordt een inloopbijeenkomst gehouden in Milsbeek voor de deeltrajecten Bloemenstraat en Niersdal en in november volgt een inloopbijeenkomst over de dijkversterkingsmaatregelen bij Middelaar. Deelnemers worden hierbij van harte uitgenodigd om mee te denken over de inrichting van de voorziene recreatieve verblijfsplekken en routes.

POV-DGG (Projectoverstijgende Verkenning Dijkversterking Gebiedseigen Grond)

Toelichting status

De status van het project is groen. Het project verloopt volgens planning en binnen budget. Er zijn geen aandachtspunten m.b.t. risico's. De vooraf ingeschatte risico's zijn beheerst met de projectaanpak. Om de doelstelling te kunnen realiseren lag de focus van de POV-DGG op twee thema's: een technisch kader en een kansenscan. Het technisch kader geeft de ontwerper de informatie die nodig is om met gebiedseigen grond een veilige dijk te ontwerpen. De kansenscan is gericht op het inventariseren en bij elkaar brengen van opgaven en bijbehorende gebiedspartners in de buurt van een dijkversterking en hoe de grondbalans daarmee lokaal kan worden gesloten. Deze producten zijn gereed en opgeleverd. We zijn dit extra jaar (Fase 3) bezig met het implementeren van deze producten en het verder brengen van de cultuurverandering om van richtlijn gestuurd ontwerpen naar grondgestuurd ontwerpen te gaan.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- De laatste documenten zijn op de DIV wiki geplaatst;
- Er is ipv meerdere sessies één integrale werksessies georganiseerd met diverse projecten rondom het thema van de 10 issues bij Integrale projecten;
- De opzet voor de afronding van de POV-DGG is verder uitgewerkt en de inzet is om rond 4 thema's overdrachtmomenten te organiseren;
- Met Neerlands Diep, LEF en HWBP zijn de mogelijkheden verkend om de duurzaamheidschallenge onderdeel te maken van het opleidingsprogramma van de Academie voor Waterveiligheid;
- Met HWBP is afgestemd hoe de kennisontwikkeling van de POV-DGG een plek krijgt zodat het gebruik van gebiedseigen grond ook na 2023 verder wordt benut en ontwikkeld.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- De intentieverklaring rondom het promoten van het civieltechnisch onderwijs in het algemeen en de RDM-faciliteit voor kleinschalig onderzoek in het bijzonder wordt verder afgestemd met de betrokken partijen;
- Het opnemen van de duurzaamheidschallenge in het opleidingsprogramma wordt verder uitgewerkt;
- De resultaten van de proef met kalk in klei zijn opgeleverd en toegevoegd aan de Wiki, er wordt in samenwerking met de Innovatieversneller gezocht naar een locatie om deze innovatie in een dijkversterkingsproject toe te passen;
- De overdrachtmomenten t.b.v. de afronding van de POV-DGG vinden, o.a. op 4 en 7 december 2023, plaats waarbij aandacht zal worden besteedt aan de resultaten van de POV-DGG;
- Er wordt een afrondende verantwoordingsrapportage opgesteld tbv de afronding van de innovatie.

INNOVATIEPROJECTEN

Glazen waterkering

Onderzocht wordt of conform de Nederlandse normering glazen waterkeringen kunnen worden toegepast op plaatsen waar een permanente ondoorzichtige kering ruimtelijk niet in te passen is. Tevens wordt het ontwerpinstrumentarium ontwikkeld. Concreet wordt bekeken of deze keringen inpasbaar zijn in Belfeld, Baarlo Hout-Blerick en Arcen. In Arcen wordt ook gekeken naar een zelfsluitende kering in plaats van glas.

Af te sluiten. Project is afgerond

Toepassing van GCL's (betonietmatten op dijken)

Het toepassingsgereed maken van GCL's op dijken en voorland ter vervanging van klei. Deze techniek wordt in Duitsland al decennia toegepast, met name op projectlocaties waar weinig of geen goede klei beschikbaar is. De toepassing levert een kostenbesparing op en een duurzaamheidswinst, snellere bouwtijd met minder hinder. Deze innovatie past in het grondgestuurd ontwerpen en is een pilotproject binnen de POV-DGG en het project Beesel.

We gaan nu in Beesel een fase van monitoring in die ca. 3 tot 5 jaar zal duren. Einddatum tranche 1 staat op juni 2026. Er is een offerte uitvraag gedaan aan WUR, die heeft vanaf 2024 tijd voor de monitoring.

Toepassing van in situ GeoCrete grondstabilisatie

Door het in situ stabiliseren van grond met GeoCrete als bindmiddel is het niet nodig om grondstoffen van elders aan te voeren. Specifiek wordt gekeken naar de toepassing op de kruin als fundering en/of toplaag van de onderhoudsweg i.p.v. de conventionele halfverharding. In combinatie met de toepassing van een GCL op de dijk levert in situ grondstabilisatie een win-win omdat voor de GCLtoepassing een zeer erosiebestendige toplaag nodig is die met GeoCrete verkregen kan worden. De toepassing is overal mogelijk, levert een kostenbesparing op, duurzaamheidswinst en een snellere bouwtijd. Voor GeoCrete liep ook een pilot bij het project Beesel, deze is inmiddels afgerond.

We gaan nu in Beesel een fase van monitoring in, ook van de GeoCrete, die ca 3 tot 5 jaar zal duren. Einddatum tranche 1 staat op juni 2026. Er is een offerte uitvraag gedaan aan WUR, die heeft vanaf 2024 tijd voor de monitoring.

Zelfsluitende kering Steyl

Aangezien deze innovatie onderdeel uitmaakt van de dijkversterking Steyl-Maashoek wordt hier niet apart over gerapporteerd.

ROERDELTA | verkenningsfase

Toelichting status

In dit HWBP project gaat het om versterking van 1,7 kilometer van het zuidelijke deel van dijktraject 76-1. In Q3-2023 heeft het DB besloten de dijkversterking van de Groene Overlaat uit de verkenningsfase Roerdelta te halen waardoor de opgave is teruggebracht tot 1,0 km. De Groene Overlaat zal worden meegenomen bij de versterking van het nog resterende deel van dijktraject Roermond (76-1) en Hammerveld (76A-1). De waterkeringen in het dijktraject Roerdelta zijn te laag om te voldoen aan de nieuwe veiligheidsnorm.

De gemeente heeft de stedenbouwkundige ontwikkeling in het gebied vormgegeven in een samenwerking met projectontwikkelaar 'De Roerdelta Ontwikkelingsmaatschappij BV'. Fase 1 is afgerond en de huidige opgave is gericht op Fase 2 en betreft de realisatie van o.a. 400 woningen. Fase 3 betreft de (her)ontwikkeling van de jachthaven 'La Bonne Aventure'. De gemeente Roermond heeft de ambitie om van Roerdelta Fase 2 de missende schakel te maken tussen stad en water. Door de waterveiligheidssopgave en de stedenbouwkundige ontwikkeling te combineren in een integrale gebiedsontwikkelingsopgave wordt ingezet op een optimale ruimtelijke inpassing van de waterkering in het gebied. Tijdens het opstellen van de subsidieaanvraag verkenningsfase is de planning in meer detail opgesteld. In de VGR Q3-2023 is de raming verkenningsfase aangepast op basis van de raming van de subsidieaanvraag. Om de bijdrage van het HWBP in de gebiedsontwikkelingsopgave te bepalen wordt een nulvariant uitgewerkt, daarnaast wordt ook een variant voor de Integrale gebiedsontwikkeling uitgewerkt.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Indienen en bespreken 90% en 99% versie plan van aanpak subsidieaanvraag. verkenningsfase met het BGT HWBP.
- DB-besluit over scopewijziging "Groene Overlaat".
- Bestuurlijk overleg d.d. 6 september 2023.
- Verdere uitwerking en verdieping van varianten ten behoeve van de verkenning, incl. opstarten benodigde onderzoeken.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Indienen van de subsidieaanvraag voor de verkenningsfase en ontvangen van de beschikking.
- Uitwerken kansrijke alternatieven voor zowel de "integrale gebiedsontwikkeling" als de "nulvariant".

ONTWIKKELING KWALITEITSMANAGEMENT HWBP

Toelichting status

In 2019 is er gekozen voor een Programmatische aanpak van de hoogwaterbeschermingsopgave. Een belangrijk onderdeel van deze programmatische aanpak is het opstellen en managen van de programma- en projectprocessen. Deze processen ordenen de activiteiten binnen het programma en de projecten en maken duidelijk wie in de organisatie, wat, wanneer en op welke manier moet doen. Daarnaast bieden processen de mogelijkheid om leerervaringen en kennis vast te leggen. Kortom, processen dragen bij aan uniformiteit en kwaliteit. Om dit naar een volgend niveau te tillen is in het najaar van 2022 gestart met het opzetten van kwaliteitsmanagement binnen het HWBP-WL. Dit heeft als primair doel om nog beter in control te komen door de programma- en projectprocessen te verbeteren, te ordenen en waar nodig (opnieuw) op te stellen. Tevens wordt hierdoor nog duidelijker welke resultaten uit de programma- en projectprocessen voort moeten komen en dat helpt het project- en programmamanagement om nog beter te sturen op:

- de activiteiten van de programma- en projectonderdelen; wie, wat, wanneer en op welke manier moet doen;
- de (uniforme kwaliteits)eisen die worden gesteld aan producten en diensten die voortkomen uit de activiteiten van de programma- en projectonderdelen;
- de onderlinge samenhang van de programma- en projectprocessen;
- de aanhaking van de programmaprocessen op de hoofdprocessen van de lijnorganisatie.

Wat is er gedaan in Q3-2023

In het derde kwartaal van 2023 is de Visie en Strategie van Kwaliteitsmanagement in het HWBP-WL in concept uitgewerkt. Verder wordt een begin gemaakt aan het implementatieplan voor kwaliteitsmanagement binnen het HWBP-WL en wordt gestart met de aanpak van de belemmerende factoren die een geslaagde implementatie van kwaliteitsmanagement in de weg kunnen staan. Verder zijn enkele quick wins bereikt met de herstructurering en digitalisering van het programmaplan en de verbetering van het sturings- en verantwoordingsproces binnen het HWBP-WL.

Wat gaan we doen in Q4-2023

De afronding en vaststelling van de Visie en Strategie van Kwaliteitsmanagement en de uitwerking van het Implementatieplan Kwaliteitsmanagement waarbij veel aandacht zal worden gegeven aan de interne communicatie en de succesbelemmerende factoren. Verder gaan we aan de slag met de verbetering van het scope- en baselinemanagement van de projecten van het HWBP-WL.

't BAT VENLO | verkenningsfase

Toelichting status

In dit HWBP project gaat het om de versterking van 400 meter van het huidige dijktraject (68-1). Dit deeltraject beschermt het centrum van Venlo bij de Lage Loswal ('t Bat). Voor de Lage Loswal zijn binnen de gemeente Venlo plannen gemaakt voor een gebiedsontwikkeling genaamd 'Venlo, brandpunt van interactie'. De waterkeringen in dit dijktraject zijn te laag om te voldoen aan de nieuwe veiligheidsnorm. De versterkingsopgave voor dit dijktraject, de wens om de demontabele keringen te saneren en de ontwikkelopgave van de gemeente overlappen en beïnvloeden elkaar. Door de waterkeringsopgave en de gebiedsontwikkelingsopgave te koppelen ontstaan mogelijkheden om een integraal ontwerp te realiseren met een optimale ruimtelijke inpassing van de waterkering. Een dergelijke koppeling wordt in HWBP termen ook wel een 'omgekeerde meekoppelkans' genoemd.

In de VGR Q4-2022 is de probabilistische mijlpaal "VKA vastgesteld" verschoven naar Q4-2024 in afstemming met de gemeente Venlo. Tijdens het opstellen van de subsidieaanvraag verkenningsfase in 2024 zal de planning in meer detail worden opgesteld. In de VGR Q3-2023 is de raming nog gelijk gehouden aan de kentallenraming die is opgenomen in de programmering HWBP. Voor de subsidieaanvraag zal ook de raming worden bijgesteld.

Bij het verder uitwerken van de samenwerkingsovereenkomst (SOK) en een eerste verdieping van de technische vraagstukken zijn een aantal aandachtspunten naar voren gekomen:

1. Door potentiële optimalisaties van het ontwerp in relatie tot de riolering wordt het aandeel van de gemeente Venlo in de omgekeerde meekoppelkans kleiner ten opzichte van de HWBP opgave;
2. Omdat 't Bat als voorfinancieringsproject is aangemerkt, is er sprake van forse rentekosten, die worden door de gemeente gedragen en beïnvloeden de kansrijkheid van het project negatief;
3. De gemeente Venlo wenst pas aan het eind van de verkenning, als er voldoende duidelijkheid is over het benodigde budget, te bepalen of zij aan de omgekeerde koppelkans blijft deelnemen.

Bovenstaande aandachtspunten zijn aanleiding geweest om, alvorens de SOK definitief te kunnen opstellen en ondertekenen, meer helderheid te zoeken over financiering en risicoverdeling tussen gemeente en Waterschap. Teneinde voor de start van de verkenningsfase meer duidelijkheid te verkrijgen is een plan van Aanpak voor een pre-verkenning uitgewerkt en besproken om met een beperktere inspanning t.o.v. een volledige verkenning, voldoende beslisinformatie op tafel te krijgen. Door de onderlinge afstemming over de genoemde aandachtspunten komt de mijlpaal einde verkenning onder druk te staan.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Periodiek overleg met de Gemeente Venlo over het te doorlopen proces (mijlpalen bestuurlijke processen gemeente, WL en HWBP) en de vertaling daarvan naar een volgende versie van de samenwerkingsovereenkomst.
- Opstellen en afstemmen Plan van Aanpak pre-verkenning met de gemeente Venlo t.a.v. te doorlopen stappen voor de omgekeerde meekoppelkans en de te onderzoeken technische aspecten van de dijkversterkingsopgave.
- Nadere uitwerking van de kosten i.r.t. voorfinancieringsvraagstuk.
- Vaststellen van de planning o.b.v. de mijlpalen en aanpak pre-verkenning.

- De aanpak met een preverkenning is op bestuurlijk niveau afgestemd.

Wat gaan we doen in Q4–2023

- Opstellen brief aan gemeente Venlo waarin goedkeuring wordt gevraagd voor het definitieve Plan van Aanpak pre verkenning, financieringsafspraken kosten pre verkenning, financieringsafspraken kosten voorfinanciering HWBP-gelden.
- Inkoop IB-diensten pre verkenning volgens ROK.
- Indien College B&W gemeente Venlo instemt met aanpak pre verkenning zullen de beschreven activiteiten in het Plan van Aanpak worden gestart.

ZUIDELIJK MAASDAL | verkenningsfase

Toelichting status

Rijk (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) en regio (Provincie Limburg, gemeente Maastricht, gemeente Eijsden-Margraten, gemeente Meerssen en Waterschap Limburg) hebben de afgelopen periode intensief samengewerkt om de opgaven in het Zuidelijk Maasdal in samenhang op te gaan pakken. Uit diverse onderzoeken is gebleken dat de hoogwaterveiligheid, stedelijke herstructurering en ruimtelijke kwaliteit van het Zuidelijk Maasdal kan worden vergroot met een samenhangend pakket van rivierverruiming en dijkversterking. Met de urgentie van het hoogwater juli 2021 als motor hebben Rijk en regio uitgesproken een gebiedsgerichte MIRT-verkenning te starten. Deze afspraken zijn vastgelegd in het BO MIRT van 9 november 2022. Een gebiedsgerichte verkenning die naar een integrale oplossing zoekt voor de hoogwaterveiligheid-, nautische en natuuropgaven en in verbinding met de ruimtelijke ontwikkelopgave in het Zuidelijke Maasdal.

In het BO MIRT 2022 is tevens vastgelegd dat de middelen voor de dijkversterkingsopgaven nog niet zijn geprogrammeerd en geprioriteerd. Na afronding van de definitieve wettelijke beoordeling in 2022 en daarmee afkeuring van de betrokken dijktrajecten is begin 2023 een trajectaanpak opgesteld.

Op basis van de wettelijke beoordeling 2017 – 2022 (peildatum 01-01-2023) is vastgesteld dat in dit gebied een hoogwaterbeschermingsopgave ligt. De opgave bestaat uit verschillende faalmechanismen, waaronder het tekort aan waterkerende hoogte. De dijkversterkingsopgave kent twee uitdagingen: het voldoen aan de norm in 2050, én een goede inpassing in de (stedelijke) ruimtelijke omgeving. Hieronder wordt ook begrepen het aanbrengen van nieuwe aansluitingen van de waterkeringen op de hoge grond. De afbakening van de scope wat betreft de dijkversterkingsopgave betreft de opgave op de dijktrajecten 90-1, 91-1, 92-1, 93-1, 94-1 en 95-1. Dijktrajecten 90-1, 91-1, 93-1, 94-1 en 95-1 voldoen niet aan de ondergrens (de maximaal toelaatbare faalkans.). Dijktraject 92-1 (Borgharen) voldoet wel aan de ondergrens, maar niet aan de signaleringswaarde (een bepaalde overstromingskans, zodanig gekozen dat bij het niet halen van deze waarde nog voldoende tijd is voor het uitvoeren van een verbeteractie). Dit dijktraject heeft dus een lagere urgentie, maar moet op termijn ook versterkt worden.

Op basis daarvan is op basis van de ingangstoetsproces het besluit genomen om deze dijktrajecten te laten opnemen in de landelijke HWBP-programmering. Hierbij opgemerkt dat traject 92-1 niet gesubsidieerd wordt, maar wel als “tussenstuk” wordt meegenomen in de verkenning. Na het doorlopen van het ingangstoetsproces worden de benodigde middelen voor deze dijkversterkingsopgaven formeel opgenomen in de landelijke programmering. Dit zal echter op zijn vroegst eind 2023 plaatsvinden met het vaststellen van de landelijke programmering.

Met het nemen van de volgende stappen is de verkenning gestart:

- het besluit van het Algemeen Bestuur waarmee de voorfinanciering voor de dijkversterking is mogelijk gemaakt;
- de startbeslissing door de minister van Infrastructuur en Waterstaat;
- de ondertekening van het startdocument door de bestuurlijke partners;
- het uitwerken van de afspraken conform de governance voor het inrichten van een organisatie;
- de publicatie van de kennisgeving ten behoeve van de participatie.

Wat is er gedaan in Q3-2023

- Positieve Besluitvorming door het MT van de PD HWBP over het resultaat van de ingangstoets.
- Werving van de rollen manager projectbeheersing / plv. projectmanager vanuit Waterschap Limburg en manager techniek vanuit Rijkswaterstaat.
- In oktober is een voltallig projectteam gestart en hebben vele gesprekken en teamsessies plaatsgevonden om kennis te maken met elkaar en de opgave van het project te doorleven.
- Een voorstel voor de huisstijl en website voor het Zuidelijk Maasdal zijn gepresenteerd in het directeurenoverleg.
- In het directeurenoverleg is bevestigd dat het gehele projectteam als white-label wordt gezien. Dit is voor het projectteam belangrijk om invulling te kunnen geven aan de samenwerkingsafspraken. Daarnaast is het ook van belang voor de samenwerkende partners en maakt onderdeel uit van de uitwerking van de governance. Afspraken voor gesprekken met de directeuren en een sessie met de directeuren zijn ingepland.
- Voor de huisvesting van het projectteam is gekozen om voorlopig gebruik te maken van het RWS-kantoor in Maastricht.
- Overleg met de trekkers van de pre-verkenning 'Programma Aanpak Grote Wateren (PAGW). Zij gaan de komende 3 jaar werken om kansrijke ecologische- en natuurwaarden te bepalen voor het watersysteem (de Maas) tussen Eijsden en de noordzijde van Maastricht. Dit betekent dat de pre-verkenning PAGW qua gebied volledige overlap heeft met onze verkenning. Vervolgafspraken worden ingepland en zijn nodig om te bepalen hoe beide projecten zich tot elkaar verhouden.

Wat gaan we doen in Q4-2023

- Een bestuurlijke themabijeenkomst voor leden van de gemeenteraad, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap op 27 november 2023 en een openbare informatiebijeenkomst op 11 december 2023.
- In goed overleg is de technisch manager gestopt bij het project. er wordt naar een nieuwe kandidaat gezocht voor deze rol;
- Verdere uitwerking van de gemaakte afspraken ten aanzien van de governance. Er zijn nog voldoende andere onderwerpen waar het projectteam mee aan de slag gaat, maar niet alles kan tegelijk. Denk aan het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst, marktbenadering strategie, opstellen van een planning, een voorstel voor de benodigde capaciteit en een eerste aanzet voor een plan van aanpak.